

MAATALOUDEN YMPÄRISTÖTUEN SITOUMUSEHDOT 2011

1. Sitoutuminen

- 1.1. Sitoutuminen järjestelmään
- 1.2. Sitoumuksen muutos ohjelmakauden vaihtuessa

2. Viljelijä ja maatila

3. Ikä

4. Vähimmäispinta-ala

5. Tukikelpoinen peltoala

- 5.1. Sitoumuksenalainen pinta-ala
- 5.2. Tukikelpoinen peltoala
- 5.3. Peltoala, jota voidaan hakea tukikelpoiseksi sitoumuksen antamisen yhteydessä vuonna 2011
- 5.4. Vertailuala

6. Tilatyypin valinta (kasvinviljelytila / kotieläintila)

7. Lisätoimenpiteen valinta

- 7.1. Lisätoimenpiteet
- 7.2. Lisätoimenpiteiden valintarajoitukset

8. Tuen maksaminen ja määrä

- 8.1. Ympäristötuen hakeminen
- 8.2. Ympäristötuen maksamisen edellytykset
- 8.3. Peltoalat, joille ei makseta ympäristötukea
- 8.4. Lohkon vähimmäiskoko
- 8.5. Tuen määrä

9. Täydentävät ehdot

- 9.1. Lakisääteiset hoitovaatimukset
- 9.2. Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset

10. Ympäristötuen maksamisen edellytyksenä olevat vähimmäisvaatimukset

11. Perustoimenpiteet

- 11.1. Viljelyn ympäristönsuojelun suunnittelu ja seuranta
- 11.2. Luonnonhoitopellot
- 11.3. Peltokasvien lannoitus
- 11.4. Puutarhakasvien lannoitus
- 11.5. Pientareet ja suojakaistat
- 11.6. Luonnon monimuotoisuuden ja maiseman ylläpito

12. Lisätoimenpiteet

- 12.1. Vähennetty lannoitus
- 12.2. Typpilannoituksen tarkentaminen peltokasveilla
- 12.3. Ravinnetaseet
- 12.5. Lannan levitys kasvukaudella

12.6. Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys ja kevennetty muokkaus

12.7. Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys

12.8. Peltojen tehostettu talviaikainen kasvipeitteisyys

12.9. Viljelyn monipuolistaminen

12.10. Laajaperäinen nurmituotanto

12.11. Kerääjäkasvien viljely

13. Puutarhakasvien lisätoimenpiteet

13.1. Typpilannoituksen tarkentaminen puutarhakasveilla

13.2. Katteen käyttö monivuotisilla puutarhakasveilla

13.3. Tuhoeläinten tarkkailumenetelmien käyttö

14. Sitoumuksen muutokset

14.1. Tilatyypin muuttaminen perustoimenpiteessä

14.2. Lisätoimenpiteen muuttaminen

14.3. Lisätoimenpiteestä luopuminen

15. Tukikelpoisten lohkojen muutosmahdollisuudet

15.1. Peltoalan liittäminen sitoumukseen

15.2. Tukikelvottoman peltoalan liittäminen sitoumukseen

15.3. Tukikelpoisen peltoalan poistaminen sitoumuksesta

15.4. Tukikelpoisuuden vaihtaminen vuonna 2011

16. Sitoumuksen siirtäminen

17. Sitoumuksesta luopuminen ja sitoumuksen raukeaminen

18. Tuen saajan ilmoitusvelvollisuus

19. Asiakirjojen säilyttäminen

20. Valvonta ja seuraamukset

21. Tuen julkisuus

LIITE 1 Puutarhakasvien ryhmät 1 ja 2 sekä eräät siemenmaustekasvit

LIITE 2 Täydentävien ehtojen lakisääteiset hoitovaatimukset

LIITE 3 Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset

Taulukot 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ja 8

**Euroopan maaseudun kehittämisen
maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin**

Julkaisija: Maaseutuvirasto

MAATALOUDEN YMPÄRISTÖTUEN SITOUMUSEHDOT 2011

1. Sitoutuminen

1.1. Sitoutuminen järjestelmään

Maatalouden ympäristötukea voidaan maksaa tässä selvitetty ehdot täyttävälle viljelijälle sillä edellytyksellä, että hän on toimittanut kirjallisen, lomakkeella 111 tai erityistilanteissa muulla hallinnon määräämällä lomakkeella annetun sitoumuksen ja tarvittaessa lomakkeen 111A viimeistään 29.4.2011 sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka toimialueella maatilalla talouskeskus tai tuotantorakennus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta tai tuotantorakennusta, hakemus on toimitettava sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka alueella pääosa maatilalla peltoalasta sijaitsee. Postitse toimitettu hakemus katsotaan oikeaan aikaan toimitetuksi, jos se on leimattu postissa edellä mainitulle toimivaltaiselle viranomaiselle osoitettuna viimeistään 29.4.2011.

Viljelijä sitoutuu ympäristötukea koskevan sitoumuksen antaessaan viideksi vuodeksi toteuttamaan maatalouden ympäristötuen perus- ja lisätoimenpiteitä jäljempänä selvitetyn mukaisesti. Vuonna 2011 annettavan perus- ja lisätoimenpiteitä koskevan ympäristötukisitoumuksen sitoumuskausi alkaa 1.5.2011 ja päättyy 30.4.2016.

1.2. Sitoumuksen muutos ohjelmakauden vaihtuessa

Sitoumusta muutetaan, jos täydentäviä ehtoja koskevia vaatimuksia, ympäristötuen vähimmäisvaatimuksia tai muita asiaa koskevia kansallisen lainsäädännön vaatimuksia muutetaan ja sitoumusehdot ylittävät kyseiset vaatimukset. Tällaisessa tilanteessa viljelijä voi luopua sitoumuksesta ilman takaisinperintää

2. Viljelijä ja maatala

Ympäristötukea voidaan maksaa tässä selvitetty ehdot täyttävälle viljelijälle.

Viljelijällä tarkoitetaan maa- tai puutarhataloutta hallinnassaan olevalla, Suomessa sijaitsevalla maatilalla harjoittavaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tai luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ryhmää riippumatta siitä, mikä on ryhmän ja sen jäsenien oikeudellinen asema.

Maatilalla tarkoitetaan viljelijän johtamaa yhden tai useamman kiinteistön tai kiinteistön osan tai tuotantorakennuksen ja sen maapohjan muodostamaa, maatalouden harjoittamiseen käytettävää toiminnallisesti ja taloudellisesti itsenäistä tuotantoyksikköä,

jota hallitaan yhtenä kokonaisuutena omistuksen tai vuokrauksen perusteella.

3. Ikä

Sitoumuksen hyväksymisen edellytyksenä on, että hakijana oleva luonnollinen henkilö tai hänen puolisonsa on sitoumuksen antamista edeltävän vuoden joulukuun 31. päivänä vähintään 18-vuotias ja enintään 65-vuotias, eli vuonna 2011 sitoutuvan hakijan tai hänen puolisonsa tulee olla syntynyt 31.12.1945 –31.12.1992 välisenä aikana. Puolisolla tarkoitetaan hakijan aviopuolisoa tai tämän kanssa avioliitonomaisissa olosuhteissa elävää, tuloverolain (1535/1992) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua henkilöä.

Alle 18-vuotiaan antama sitoumus voidaan kuitenkin hyväksyä siinä tapauksessa, että henkilö on solminut avioliiton, hän harjoittaa maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempansa kanssa tai ikää koskevasta vaatimuksesta poikkeamiseen on muita erityisiä syitä.

Jos maa- ja puutarhataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, tuen myöntämisen edellytyksenä on, että vähintään yksi viljelijä, yhteisön jäsen, osakas tai yhtiömies täyttää ikää koskevan vaatimuksen.

Ikää koskeva vaatimus ei koske julkisoikeudellista yhteisöä, yhdistystä, säätiötä, vankilatilaa tai koulu-tilaa.

4. Vähimmäispinta-ala

Ympäristötuen myöntämisen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumuskauden vähintään kolme hehtaaria tukikelpoista peltoalaa tai vähintään 0,5 hehtaaria tukikelpoista peltoalaa vuosittain puutarhakasvien viljelyssä. Viljelijä voi antaa sitoumuksen edellyttäen, että hänellä on 1.5.2011 hallinnassaan vähintään 3 hehtaaria (puutarhakasvien viljelyssä 0,5 hehtaaria) sellaista peltoa, joka on 5.2 kohdassa selvitettyllä tavalla tukikelpoista tai joka voidaan 5.3 kohdassa selvitettyillä perusteilla hyväksyä tukikelpoiseksi.

Pellolla sijaitsevat maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuslohkot luetaan vähimmäispinta-alaan, jos kyseiset peruslohkot on ilmoitettu ja hyväksytty ympäristötuen tukikelpoiseksi. Vähimmäispinta-alaan luetaan mukaan myös 20-vuotiseen erityistukisopimukseen sisältyvä alue, jos sopimus on tehty peltoa koskevaksi ja jos kyseinen ala on ilmoitettu ja hyväksytty ympäristötuen tukikelpoiseksi.

Ne tukikelpoiset lohkot, jotka ovat kasvinvuorotellun takia yhtenä sitoumusvuotena toisen sitoumuksen antaneen viljelijän hallinnassa, voidaan laskea lohkoa pääsääntöisesti hallitsevan viljelijän vähimmäispinta-alaan. Tässä tapauksessa viljelijän on haettava lohkojen vaihtoa erikseen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta. Viljelijän on ilmoitettava perustelu vaihdokselle. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen tekee päätöksen vaihdon hyväksyttävyydestä. Ympäristötuki maksetaan tällöinkin tukikelpoista lohkoa viljelevälle.

Jos pinta-alaa koskeva ehto, lukuun ottamatta edellä tarkoitettua kasvinvuorottelutapausta, ei enää täyty, sitoumus päättyy, mikä voi aiheuttaa viljelijälle velvoitteen maksettujen tukien takaisinmaksuun koko sitoumusajalta. Viljelijän on maksettava tuet takaisin viljelijän hallintaan jääneeltä alalta ja alalta, joka siirtyy ympäristötukeen sitoutumattomalle tai muutoin ympäristötukijärjestelmän ulkopuolelle.

5. Tukikelpoinen peltoala ja sen muutokset

5.1. Sitoumuksenalainen pinta-ala

Viljelijän on noudatettava ympäristötuen ehtoja koko maatilalan alueella.

Jos viljelijän hallinnassa olevassa peltoalassa tapahtuu muutoksia, niistä on ilmoitettava vuosittain kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Muutoksella tarkoitetaan myös jäljempänä selvitetyn tukikelpoisen lohkon poistamista viljelystä.

5.2. Tukikelpoinen peltoala

Tukikelpoista peltoalaa ympäristötuessa on tässä tuessa edellisenä vuonna tukikelpoisena ollut peltoala edellyttäen, että kyseinen ala on pysynyt tukikelpoisena. Jos pelto on vuonna 2010 hyväksytty ympäristötuen osalta tukikelpoiseksi, niin kyseinen peltoala on tukikelpoista myös vuonna 2011.

5.3. Peltoala, jota voidaan hakea tukikelpoiseksi sitoumuksen antamisen yhteydessä vuonna 2011

Tukikelpoiseksi voidaan sitoumuksen antamisen yhteydessä hakea ja hyväksyä seuraavia peltoaloja:

1. Tukikelpoiseksi peltoalaksi ympäristötuessa voidaan hakea ja hyväksyä peltoala, joka on siirtynyt sitoumuksen antavalle viljelijälle toiselta viljelijältä,

- 1) joka ei ole sitoutunut ympäristötukeen;
- 2) joka tai jonka puoliso on yli 65-vuotias; jos kyseessä on useamman viljelijän yhdessä harjoittama tai yhteisömuodossa harjoitettava maa-

tai puutarhatalous edellytetään, että kaikki viljelijät, yhtiömiehet, jäsenet tai osakkaat ovat yli 65-vuotiaita;

- 3) joka on harjoittanut ennen sitoumuksen antavalle viljelijälle tapahtunutta hallinnansiirtoa hallinnassaan olevalla maatilalla maa- tai puutarhataloutta; kotitarveviljelystä ei katsota maa- tai puutarhatalouden harjoittamiseksi;
- 4) joka on itse viljelty siirtyvää peltoalaa hallinnansiirtoa edeltävänä kasvukautena;
- 5) jolta siirtyvät peltoalat ovat yhteensä enemmän kuin kaksi hehtaaria; ja
- 6) jonka kanssa mahdollisesti tehtävä vuokrasopimus siirtyvistä peltoaloista kattaa vähintään koko sitoumusajan.

Jos kuolinpesä tekee yli 65-vuotiaan viljelijän hallinnassa olleen peltoalan hallinnansiirron sitoumuksen antavalle viljelijälle, voidaan pellon katsoa tulleen edellä tarkoitettulla tavalla yli 65-vuotiaalta viljelijältä, jos hallinnansiirto on tapahtunut vuoden aikana viljelijän kuolemasta. Kyseisen yli 65-vuotiaan viljelijän tai kuolinpesän osakkaiden on tullut itse viljellä siirtyvää peltoalaa hallinnansiirtoa edeltävänä kasvukautena.

2. Tukikelpoiseksi peltoalaksi ympäristötuessa voidaan hakea ja hyväksyä peltoala, joka on tullut sitoumuksen antavan viljelijän hallintaan kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 88 §:ssä tarkoitettussa uusjakosuunnitelmassa päätettyjen tilusten järjestelyjen kautta edellyttäen, että uusjakosuunnitelma on saanut lainvoiman ja tilukset on otettu haltuun uusjakosuunnitelman mukaisesti. Samaa menettelyä sovelletaan myös vuokramieheen, jos vuokra-alue on kiinteistönmuodostamislain 86 §:n nojalla uusjakosuunnitelman mukaisesti siirretty toiseen paikkaan. Näitä viljelijän hallintaan tulleita tukikelvottomia peltoaloja voidaan kuitenkin hyväksyä tukikelpoiseksi ja tätä kautta sitoumuksen vain, jos viljelijän hallinnasta on poistunut kohdassa 5.2 selvitettyjä tukikelpoisia peltoaloja.

3. Tukikelpoiseksi peltoalaksi voidaan ympäristötuessa hakea ja hyväksyä vuosittain erikseen ilmoitettavia tukikelvottomia peltoaloja. Vuonna 2011 tukikelpoiseksi haettavissa olevista peltoaloista kerrotaan asiasta erikseen julkaistussa ohjeessa. Ohje on saatavissa kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisilta ja Mavin internet-sivuilta osoitteesta www.mavi.fi.

Tukikelpoiseksi peltoalaksi ei hyväksytä viljelemättöntä alaa, luonnonlaidunta ja –niittyä eikä avointa hakamaata. Viljelemättömäksi alaksi katsotaan ne viljelemättömät peltolohkot, jotka eivät ole hoidettua viljelemättöntä peltoa tai tilapäisesti viljelemättömiä. Tilapäisesti viljelemättömäksi hyväksytään peltolohkot, jotka ovat viljelykiertokesantona tai

viljelemättä lantapatterin tai muun vastaavan tilapäisen syyn perusteella. Tilapäisesti viljelemättö-
miksi ei hyväksytä alueita, jotka on pysyvästi pois-
tettu viljelystä, jotka ovat muutoin pysyvästi vilje-
lemättömiä tai jotka eivät ole vielä olleet viljely-
käytössä. Jos tukikelpoiseksi ilmoitettu lohko il-
moitetaan ensimmäisen sitoumusvuoden jälkeen
viljelemättömäksi tai se todetaan sellaiseksi val-
vonnassa, se lasketaan kohdassa 15.3 tarkoitettuun
peltoalan poistamiseen.

Tukikelpoisia lohkoja eli lohkoja, joille ympäristö-
tukea voidaan maksaa, ovat tukikelpoiseksi haetut
ja sellaiseksi hyväksytyt lohkot. Tukikelpoiseksi
haettavien lohkojen tulee pääsääntöisesti pysyä
viljelijän hallinnassa ja viljelyksessä koko si-
toumuskauden ajan.

5.4. Vertailuala

Tukikelpoisissa lohkoissa tapahtuneita muutoksia
(tukikelpoisten lohkojen poistumisia ja tukikelpoi-
sten lohkojen lisäyksiä) verrataan vertailuun. Ver-
tailualalla tarkoitetaan pellolla olevien vähintään
yhden aarin suuruisten, sitouduttaessa ympäristö-
tuen tukikelpoisten sekä tukikelpoiseksi haettujen ja
sellaisiksi hyväksytyjen peruslohkojen pinta-alojen
yhteenlaskettua alaa.

6. Tilatyypin valinta (kasvinviljelytila / koti- eläintila)

Viljelijän on ympäristötukeen sitoutuessaan ilmoi-
tettava maatilansa joko kasvinviljelytilaksi tai koti-
eläintilaksi. Kotieläintilalla on oltava tuotan-
toeläimiä vähintään 0,4 eläinyksikköä ympäristö-
tukikelpoista peltohehtaaria kohti tai vähintään 25
eläinyksikköä. Eläinyksikkömäärää laskettaessa
otetaan huomioon viljelijän tai hänen perheenjäsen-
ensä hallinnassa olevat tuotantoeläimet. Perheenjä-
senellä tarkoitetaan viljelijän puolisoa ja viljelijän
alle 18-vuotiasta lasta. Myös tuotantoeläinten kas-
vatukseen käytettävien tuotantotilojen on oltava
viljelijän hallinnassa. Velvoitetta ilmoittaa maatala
kotieläintilaksi ei ole.

Tuotantoeläimet muutetaan eläinyksiköiksi seuraav-
an taulukon mukaisesti:

ELÄINLAJI	ELÄINYKSIKKÖ (EY)
Sonnit, lehmät ja muut yli 2-vuotiaat nautaeläimet	1
Nautaeläimet (6 kk - 2 v)	0,6
Nautaeläimet (alle 6 kk)	0,15
Lampaat ja vuohet (yli 1 v)	0,15
Emakot (porsaineen tai joutilaana)	0,4
Muut siat (vieroituksen jälkeen)	0,11
Munivat kanat	0,011
Siipikarjan emolinnut	0,01

Kalkkunat, hanhet, ankat (tilalla teuraaksi kasvatettavat)	0,005
Broilerit (broileriksi kasvatettavat)	0,002
Hevoset (yli 6 kk)	1
Ponit (yli 6 kk)	0,4

Hevosiksi luetaan kantakirjassa tai rekisterissä ro-
dultaan lämminveriseksi (täysveriseksi), puoliveri-
siksi tai kylmäveriseksi todetut hevoset. Hevosiksi
luetaan aina suomenhevoset, islanninhevoset ja
vuonohevoset. Poneiksi luetaan ponirotuihin kuulu-
vat eläimet, muun muassa shetlanninponi, newfo-
restinponi, welsh-poni, gotlanninruss, exmoorinpo-
ni, ylämaanponi, kaspianponi, huzulponi, fellponi ja
connemaranponi. Jos eläimen rotua ei pysytä selvit-
tämään kantakirjasta tai rekisteristä, poniksi luetaan
säkäkorkeudeltaan enintään 148 cm korkea eläin.

Jos kyse on satelliittisikalasta, vuosittainen emak-
komäärä saadaan kertomalla sikalan emakkopaikat
kertoimella 1,3 huomattavasti normaalia emak-
kosikalaa intensiivisemmän tuotantotavan vuoksi.
Siipikarjan nuorikoilla käytetään broilerin kerroin-
ta.

Muiden kuin taulukossa esitettyjen eläinlajien koh-
dalla voidaan käyttää taulukon sitä kerrointa, mikä
lähinnä vastaa niiden lannan vuotuista fosforituo-
tanta. Esimerkiksi biisoneilla käytetään vastaavan
ikäisten nautojen kerrointa, villisioilla vastaavan
ikäisten sikojen kerrointa, laamalla, vikunjalla ja
alpakalla lampaan kerrointa, strutsilla ja emulla
munivien kanojen kerrointa ja sorsilla (tilalla teu-
raaksi kasvatettavat) kalkkunoiden, hanhien ja ank-
kojen kerrointa.

7. Lisätoimenpiteen valinta

7.1. Lisätoimenpiteet

Ympäristötuen lisätoimenpiteitä ovat:

- vähennetty lannoitus,
- typpilannoituksen tarkentaminen peltokasveilla,
- ravinnetaseet,
- lannan levitys kasvukaudella,
- peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys ja keven-
netty muokkaus,
- peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys (vain A-
ja B-tukialueilla sijaitseville pelloille),
- peltojen tehostettu talviaikainen kasvipeitteisyys
(vain A- ja B-tukialueilla sijaitseville pelloille),
- viljelyn monipuolistaminen (vain A- ja B-
tukialueilla sijaitseville pelloille),
- laajaperäinen nurmituotanto ja
- kerääjäkasvien viljely (vain A- ja B-tukialueilla
sijaitseville pelloille).

Puutarha-alojen lisätoimenpiteitä ovat:

- typpilannoituksen tarkentaminen puutarhakas-
veilla,
- katteen käyttö monivuotisilla puutarhakasveilla,

- tuhoeläinten tarkkailumenetelmien käyttö.

Lisätoimenpiteitä voidaan valita sekä tavanomaisille peltoviljelykasveille että puutarhakasveille. Puutarhakasvit on ryhmitelty 1 ja 2 ryhmän puutarhakasveihin sekä eräisiin siemenmaustekasveihin liitteessä 1. Viljelijän on sitoumuksen antaessaan ilmoitettava, minkä tai mitkä lisätoimenpiteet hän valitsee koko sitoumuskaudeksi.

Viljelijän on valittava A- ja B-tukialueilla sijaitseville pelloille yksi lisätoimenpide. Lisätoimenpide voidaan jättää valitsematta, jos maatila on puutarhatala tai viljelijän peltoja sijaitsee vain C-tukialueella. Puutarhatilalla tarkoitetaan maatilaa, jolla viljellään vuosittain liitteessä 1 lueteltuja puutarhakasveja vähintään 0,5 hehtaarin peltoalalla.

Viljelijä voi sitoutuessaan ympäristötukeen ilmoittaa, ettei hän valitse lisätoimenpidettä.

Viljelijä ei voi valita C-tukialueilla sijaitseville pelloilleen seuraavia lisätoimenpiteitä: peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys, peltojen tehostettu talviaikainen kasvipeitteisyys, viljelyn monipuolistaminen tai kerääjäkasvien viljely.

Jos viljelijän pellot sijaitsevat kokonaan A- ja B-tukialueilla, hän voi valita niille enintään neljä lisätoimenpidettä. Jos viljelijän pellot sijaitsevat kokonaan C-tukialueella, hän voi valita niille enintään kaksi lisätoimenpidettä. Jos viljelijän pellot sijaitsevat sekä A- ja B-tukialueilla että C-tukialueilla, hän voi valita enintään neljä lisätoimenpidettä. Näistä viljelijä voi valita enintään kaksi lisätoimenpidettä C-tukialueelle. Viljelijä voi valita C-tukialueella sijaitseville pelloilleen vain seuraavat lisätoimenpiteet: vähennetty lannoitus, typpilannoituksen tarkentaminen peltokasveilla, ravinnetaseet, lannan levitys kasvukaudella, peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys ja kevennetty muokkaus. Puutarhatilalla lisätoimenpiteitä voi valita edellä mainitut määrät, mutta valituista lisätoimenpiteistä puutarhakasvien lisätoimenpiteitä voi olla A- ja B-tukialueilla enintään kaksi ja C-tukialueella enintään yksi. Jos puutarhatilan peltoja sijaitsee kaikilla tukialueilla, puutarhatilan lisätoimenpiteitä voi olla enintään kaksi. Lisätoimenpiteen tuki maksetaan peltolohkon sijainnin perusteella.

7.2. Lisätoimenpiteiden valintarajoitukset

Viljelijä ei voi valita lisätoimenpidettä ”Vähennetty lannoitus”, jos maatilalla on voimassa tai maatilalle on haettu sopimusta luonnonmukaisesta tuotannosta tai luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta. Lisätoimenpidettä ei voi valita ryhmän 1 tai 2 puutarhakasveille eikä siemenmaustekasvialoille.

Lisätoimenpidettä ”Typpilannoituksen tarkentaminen peltokasveilla” ei voi valita ryhmän 1 tai 2 puutarhakasvialoille eikä siemenmaustekasvialoille.

Lisätoimenpidettä ”Ravinnetaseet” ei voi valita ryhmän 1 tai 2 puutarhakasvialoille eikä siemenmaustekasvialoille. Sitä ei myöskään voi valita tila, joka on valinnut lisätoimenpiteen ”Typpilannoituksen tarkentaminen peltokasveilla”.

Viljelijä voi valita maatilalle vain yhden lisätoimenpiteistä ”Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys ja kevennetty muokkaus”, ”Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys” tai ”Peltojen tehostettu talviaikainen kasvipeitteisyys”.

Viljelijä, joka on valinnut lisätoimenpiteen ”Laajaperäinen nurmituotanto” ei voi valita lisätoimenpidettä ”Vähennetty lannoitus” tai ”Typpilannoituksen tarkentaminen peltokasveilla”.

Viljelijä voi valita maatilalleen vain toisen lisätoimenpiteistä ”Peltojen tehostettu talviaikainen kasvipeitteisyys” tai ”Laajaperäinen nurmituotanto”.

Viljelijä voi valita lisätoimenpiteen ”Typpilannoituksen tarkentaminen puutarhakasveilla” vain ryhmän 1 puutarhakasvialoille.

Viljelijä voi valita lisätoimenpiteen ”Katteen käyttö monivuotisilla puutarhakasveilla” vain ryhmän 2 puutarhakasvialoille.

Viljelijä voi valita lisätoimenpiteen ”Tuhoeläinten tarkkailumenetelmien käyttö” vain puutarhakasvialoille.

8. Tuen maksaminen ja määrä

8.1. Ympäristötuen hakeminen

Tuen maksamisen edellytyksenä on, että viljelijä toimittaa vuosittain tukihakemuslomakkeella olevan maksuhakemuksen sekä ilmoituksen tukikel-poiseksi ilmoitetuista ja hyväksytyistä peltoaloista. Hakemus on toimitettava viimeistään pinta-alatukien viimeisenä hakupäivänä sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka toimialueella maatilan talouskeskus tai tuotantorakennus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta tai tuotantorakennusta, hakemus on toimitettava sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka alueella pääosa maatilan peltoalasta sijaitsee. Postitse toimitettu hakemus katsotaan oikeaan aikaan toimitetuksi, jos se on leimattu postissa edellä sanotulle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle osoitettuna viimeistään pinta-alatukien viimeisenä hakupäivänä.

Jos hakemusta ei ole täytetty huolellisesti ja annettu kaikkia tarvittavia tietoja, voidaan hakemus tästä syystä hylätä neuvoston asetuksessa (EY) N:o 73/2009 ja komission asetuksessa (EY) N:o 1122/2009 säädetyn yhdenmetyt hallinto- ja valvontajärjestelmän mukaisesti. Jos hakemus on jätetty säädetyn viimeisen hakupäivän jälkeen, sovelletaan hakemuksen myöhästymiseen yhdenmetyt järjestelmän mukaisia myöhästymisseuraamuksia.

Jos viljelijä ei hae tuen vuosittaista maksua eikä syynä ole ylivoimainen este, hänen katsotaan luopuneen sitoumuksesta (ks. kohta 17). Tästä syystä tuen maksua on haettava myös siinä tapauksessa, että ympäristötukea ei kyseisenä vuonna voitaisi maksaa (esim. koko peltoala on ilmoitettu sellaisena hoidettuna viljelemättömänä peltona, jolle ei makseta ympäristötukea).

Viljelijä voi ilmoittaa vuosittaisella tukihakemuksellaan osan pelloistaan siten, että niille ei haeta kyseisenä vuonna ympäristötuen maksua. Kyseisestä alasta on tehtävä oma kasvulohko ja lisäksi on kirjallisesti ilmoitettava, ettei haeta ympäristötuen maksua kyseiselle lohkolle. Tällaisessa tapauksessa lohko ei menetä ympäristötukikelpoisuutta.

8.2. Ympäristötuen maksamisen edellytykset

Ympäristötukea voidaan maksaa ympäristötukeen sitoutuneelle viljelijälle tukikelpoiseksi hyväksytyistä peltoaloista, jotka on ilmoitettu vuosittaisella pinta-alatukea koskevalla hakemuksella ja jotka ovat viljelijän hallinnassa kyseisenä vuonna viimeistään 15. päivänä kesäkuuta.

Ympäristötuen maksamisen edellytyksenä on, että tuen kohteena olevalta peltoalalta on sato korjattu tai peltoala on hoidettu jäljempänä selvitetyllä (kohdat 1-7) tavalla. Peltoalan viljelyn ja hoidon on täytettävä suorien tukien täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vähimmäisvaatimuksista annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (189/2009 muutoksineen) säädetty vaatimukset.

Ympäristötukea voidaan maksaa pelto- ja puutarhakasvien viljelyksessä olevalle peltoalalle. Viljelyksessä olevaksi peltoalaksi katsotaan myös peltoala, jolla kasvit eivät ensimmäisenä viljelyvuonna tuota satoa, mutta muodostavat maanpäällisen kasvuston. Tällaisia kasveja ovat muun muassa ruokohelpi, kumina, mansikka, marjapensaat ja hedelmäpuut.

Seuraavilla puutarhakasveilla on noudatettava vähintään alla mainittuja vähimmäiskasvutiheyksiä:

Mansikka, mesimarja ja jalomaarain 15 000 kasvia/ha
Jos em. kasveilla käytetään viljelytapaa, jossa maanpinnan katteena ei käytetä muovivia ja syntyvien rönssytimien annetaan juurtua emotaimien viereen, taimiti-

heys voi ensimmäisenä kasvukautena olla pienempi, mutta kuitenkin vähintään 11 000 kasvia/ha. Lopullinen taimitiheys (15 000 kasvia/ha) on saavutettava istutusvuotta seuraavana kasvukautena.

Herukat ja karviaiset	2 200 kasvia/ha
Vadelma	2 800 kasvia/ha
Tyrni, marjatuomipihlaja	800 kasvia/ha
Pensasmustikka	2 250 kasvia/ha
Hedelmäpuut	400 kasvia/ha

Hoidettuja aloja, joille ympäristötuki voidaan maksaa, ovat seuraavat alat:

1) Viherlannoitusala

Ympäristötuki voidaan maksaa viherlannoitusnurmilohkolle. Viherlannoitusalan voidaan ilmoittaa viherlannoitusta varten perustettava tai edellisenä vuonna suojaviljaan perustettu nurmilohko, jonka satoa käytetään osana viljelykiertoa siten, että sato jätetään kyseisenä vuonna korjaamatta ja hyödynnetään viljelykasvin lannoitteena seuraavana kasvukautena. Kyseisenä vuonna sadon voi myös korjata lohkolta. Viljelijän on pyydettyä osoitettava viherlannoitusnurmeksi ilmoitetun lohkon viljelykierto. Viherlannoitusnurmien perustamiseen käytetyn siemenen painosta on vähintään 20 prosenttia oltava typensitojakasvin siemeniä. Viherlannoitusnurmeksi vuosittaisella tukihakemuksella ilmoitettavien kasvulohkojen pinta-alojen yhteenlaskettu ala voi olla enintään 50 prosenttia ympäristötukikelpoisten lohkojen pinta-alojen summasta. Saman alan voi ilmoittaa tukihakemuksessa viherlannoitusnurmeksi korkeintaan kahtena peräkkäisenä vuonna.

2) Hunajantuotanto

Ympäristötuki voidaan maksaa hunajantuotantoon käytettävien ja siihen soveltuvien kasvien, esimerkiksi hunajakukan tai puna-apilan, viljelyaloille. Viljelijän on pyydettyä osoitettava peltoalan käyttö maatilallaan harjoittamaansa hunajantuotantoon.

3) Satovahingot ja talvehtimistuhot

Ympäristötuki voidaan maksaa, jos peltoalalta on jäänyt sato korjaamatta satovahingon tai vastaavan syyn vuoksi. Viljellyn peltoalan hoidon on kuitenkin täytettävä täydentävien ehtojen vaatimukset. Satovahingosta on tehtävä kirjallinen ilmoitus välittömästi vahingon ilmaannuttua maatalon sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Ilmoituksessa on yksilöitävä satovahinko tai vastaava syy.

Jos kasvulohkon osalla on talvehtimistuhonja, ympäristötuki voidaan maksaa, jos viljellyn peltoalan hoito täyttää täydentävien ehtojen vaatimukset ja jos pääosalla lohkon pinta-alasta on korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottava kasvusto. Jos talvehtimistuhonjoista johtuen pääosalla lohkoa ei ole mahdollista tuottaa korjuu- ja markkinakelpoista

satoa, kyseiselle lohkolle ei voida maksaa tukea, ellei talvehtimistuhaaluetta kylvetä keväällä uudelleen.

4) Pientareet ja suojakaistat

Ympäristötuen ehtojen mukaisen pientareen, suoja-kaistan ja monimuotoisuuspientareen ala voidaan laskea mukaan viljelyalaan. Jos suojakaista on yli kolme metriä leveä ja keskimäärin enintään 10 metriä leveä, se on erotettava omaksi kasvulohkokseen. Omaksi kasvulohkoksi erotetulle suojakaistalle voidaan maksaa ympäristötukea (kohta 11.5.).

5) Viljelytekniset päisteet

Viljelyksellisistä syistä päisteessä voi olla enintään kolmen metrin levyinen kylvämätön alue, joka lasketaan mukaan viljelyalaan. Päisteet eivät kuulu viljojen, öljykasvien ja valkuaiskasvien viljelyyn. Jos viljelyksellisistä syistä perustettu päistealue on leveämpi kuin kolme metriä, on alue erotettava omaksi kasvulohkokseen. Jos päistealueella on nurmikasvusto, joka on erotettu omaksi kasvulohkokseen ja joka niitetään tai pidetään hoidettuna esimerkiksi laiduntamalla, sille voidaan maksaa ympäristötuki.

6) Luonnon monimuotoisuuden edistämistä, maiseman kehittämistä ja hoitoa sekä luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämistä koskevat sopimusalat

Ympäristötuki voidaan maksaa peltoalalle, jota koskee 5- tai 10-vuotinen sopimus luonnon monimuotoisuuden edistämisestä, maiseman kehittämisestä ja hoidosta tai luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämisestä, jos sopimusaluetta on hoidettu sopimukseen sisältyvän suunnitelman mukaan.

7) Luonnonhoitopellot

Luonnonhoitopeltojen ympäristötukea voidaan maksaa enintään 15 prosentille ympäristötukikelpoisesta pinta-alasta, mutta luonnonhoitopeltoja voi ilmoittaa tätä enemmän. Peltoala, joka on ilmoitettu luonnonhoitopelloksi, mutta joka ylittää 15 prosentin alan, katsotaan viherkesannoksi. Luonnonhoitopeltoja ovat monivuotiset nurmipellot ja monimuotoisuuspellot. Monimuotoisuuspellot jaetaan lisäksi riista- ja maisemapeltoihin sekä niittykasveilla kylvetyihin peltoihin.

8.3. Peltoalat, joille ei makseta ympäristötukea

Ympäristötukea ei makseta kesannoille, kasvimaalle, tilapäisesti viljelemättömälle peltoalalle eikä viljelemättömälle peltoalalle. Ympäristötukea ei makseta maatalouden ympäristöohjelman (1995-1999) mukaisille 20-vuotisille sopimusaloille (esim. suojavyöhykesopimus).

Ympäristötukea ei makseta peltoalalle, jota koskee sopimus kosteikon ja laskeutusaltaan perustamisesta ja hoidosta tai monivaikutteisen kosteikon hoidosta tai 5- tai 10-vuotinen sopimus suojavyöhykkeen perustamisesta ja hoidosta.

Metsäpuiden taimiaineiston tuottamisesta, puuvarstien energiakasvien (esim. energiapaju) alasta, joulupuiden kasvatuksesta ja muun hampun kuin EU:n kokonaan rahoittamaan tilatukeen oikeuttavan hampun alasta ei makseta ympäristötukea.

8.4. Lohkon vähimmäiskoko

Ympäristötukea ei makseta kasvulohkoille, jotka ovat pienempiä kuin 0,05 hehtaaria. Nämä kasvulohkot lasketaan kuitenkin mukaan vähimmäispinta-alaan, jos ne ovat kooltaan vähintään 0,01 hehtaaria.

8.5. Tuen määrä

Vuosittainen tukeen oikeutettu pinta-ala todetaan pinta-alatukea koskevassa hakemuksessa annettavien tietojen sekä Elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksen valvomien tilojen osalta valvontatietojen perusteella.

Perustoimenpiteiden noudattamisesta maksetaan tukea vuosittain ympäristötukikelpoiseksi ilmoitettua ja sellaiseksi hyväksyttyä, kohdassa 8.2 kerrotut ehdot täyttävää hehtaaria kohti seuraavasti:

	euroa/ha/v
Peltokasvit (kasvinviljelytilat)	93
Peltokasvit (kotieläintilat)	107
Luonnonhoitopelto	
- monivuotiset nurmipellot	170
- monimuotoisuuspellot	300
Puutarhakasvit (ryhmä 1)	450
Puutarhakasvit (ryhmä 2)	438
Erät siemenmaustekasvit	181

Ryhmien 1 ja 2 puutarhakasvit sekä erät siemenmaustekasvit on esitetty liitteessä 1.

Lisätoimenpiteiden noudattamisesta maksetaan tukea vuosittain tukikelpoista hehtaaria kohti seuraavasti:

	Tukialueet	
	A ja B €/ha/v	C €/ha/v
Vähennetty lannoitus	10	10
Typpilannoituksen tarkentaminen		
peltokasveilla	23	23
Ravinnetaseet	18	18
Lannan levitys kasvukaudella	27	27
Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys ja kevennetty muokkaus	11	11
Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys	30	-

Peltojen tehostettu talviaikainen kasvipeitteisyys	45	-
Viljelyn monipuolistaminen	24	-
Laajaperäinen nurmituotanto	55	49
Kerääjäkasvien viljely	13	-

Puutarhatilojen lisätoimenpiteet:		
Typpilannoituksen tarkentaminen puutarhakasveilla	90	90
Katteen käyttö monivuotisilla puutarhakasveilla	256	256
Tuhoeläinten tarkkailumenetelmien käyttö	144	144

Lisätoimenpiteiden tukea ei makseta kesannoille ja luonnonhoitopelloille.

”Vähennetty lannoitus” – lisätoimenpiteen tukea ei makseta lohkolle, jolla on voimassa sopimus pohjavesialueiden peltoviljelystä, eikä puutarhakasvien ryhmien 1 ja 2 tai eräiden siemenmaustekasvien aloille. ”Laajaperäinen nurmituotanto” ja ”Ravinnetaset” -lisätoimenpiteiden tukea ei makseta puutarhakasvien ryhmien 1 ja 2 eikä eräiden siemenmaustekasvien aloille.

”Typpilannoituksen tarkentaminen peltokasveilla” – lisätoimenpiteen tukea ei makseta puutarhakasvien ryhmien 1 ja 2 eikä eräiden siemenmaustekasvien aloille.

”Typpilannoituksen tarkentaminen puutarhakasveille” -lisätoimenpiteen tuki maksetaan vain ryhmän 1 puutarhakasvialoille, ”Katteen käyttö monivuotisilla puutarhakasveilla” -lisätoimenpiteen tuki vain ryhmän 2 puutarhakasvialoille ja ”Tuhoeläinten tarkkailumenetelmien käyttö” -lisätoimenpiteen tuki vain puutarhakasvien ryhmien 1 ja 2 aloille sekä eräiden siemenmaustekasvien aloille.

”Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys ja kevennetty muokkaus, Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys tai Peltojen tehostettu talviaikainen kasvipeitteisyys” -lisätoimenpiteiden tukea ei makseta niille monivuotisten puutarhakasvien aloille, joille maksetaan ”Katteen käyttö monivuotisilla puutarhakasveilla” – lisätoimenpiteen tukea Vaadittavaan kasvipeitteisyysalaaan voidaan kuitenkin laskea mukaan myös puutarhakasvialat, joilla katetta on käytetty.

Viljelijälle maksettavan ympäristötuen määrän sitoumusvuodelta on oltava kuitenkin vähintään 100 euroa, jotta tuki voidaan maksaa.

Perus- ja lisätoimenpiteistä sekä erityistukisopimuksista maksettava yhteenlaskettu hehtaariohtainen tuki kasvulohkolle ei voi vuodessa ylittää seuraavia enimmäistasoja:

- 600 €/ha yksivuotisten viljelykasvien kasvulohkot,

- 900 €/ha monivuotisten puutarhakasvien kasvulohkot ja
- 450 €/ha muiden kasvien kasvulohkot.

9. Täydentävät ehdot

Ympäristötuen myöntämisen edellytyksenä on täydentävien ehtojen noudattaminen. Täydentävät ehdot jakautuvat lakisääteisiin hoitovaatimuksiin ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksiin.

9.1 Lakisääteiset hoitovaatimukset

Lakisääteiset hoitovaatimukset koostuvat EU:n ja kansallisesta lainsäädännöstä, jotka on lueteltu liitteessä 2. Siinä esitetyt säädökset voivat muuttua. Uusimmat muutokset kootaan kunkin vuoden viljelijätukien päätukihaun hakuoppaaseen. Viljelijä sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassaolevia säädöksiä. Täydentävien ehtojen sisältöä vaatimuksineen on selvitetty viljelijöille toimitetuissa oppaissa ”Viljelytapa ja ympäristöehdot” (painos uusittu vuonna 2010) ja ”Eläinten merkintä ja rekisteröinti, kasvinsuojeluaineet, rehut, elintarvikkeet, eläintaudeista ilmoittaminen ja eläinten hyvinvointi” (painos uusittu vuonna 2010).

9.2 Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista on säädetty maa- ja metsätalousministeriön asetuksella täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vähimmäisvaatimuksista (MMM 189/2009 muutoksineen). Liitteessä 3 on lueteltu kyseisen asetuksen keskeisimmät vaatimukset. Asetuksen sisältöä on selvitetty enemmän edellä mainitussa oppaassa ”Viljelytapa ja ympäristöehdot” sekä vuoden 2011 hakuoppaassa.

10. Ympäristötuen maksamisen edellytyksenä olevat vähimmäisvaatimukset

Ympäristötukeen sitoutunut viljelijä saa käyttää vuodessa enintään 80 kg fosforia peltohehtaaria kohden. Puutarhakasvien lannoituksessa fosforia saa käyttää enintään 120 kg peltohehtaaria kohden vuodessa. Edellä mainittuihin määriin saa soveltaa fosforin tasausta. Fosforilannoituksessa voidaan käyttää enintään viiden vuoden tasausjaksoa. Fosforin tasausjakso on aloitettava, kun sallittu vuotuinen fosforitaso ylitetään. Tasausjakso voidaan aloittaa myös fosforimäärän alittaessa sallitun vuosittaisen määrän. Tasausjakson alkaminen ja päättyminen on kirjattava lohko-kohtaisesti muistiinpanoihin.

Ympäristötukeen sitoutunut viljelijä saa käyttää vuodessa tyypeä peltohehtaaria enintään maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn

rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (931/2000) mukaisesti.

Ympäristötukeen sitoutuneen viljelijän maatilalla kasvinsuojeluaineiden levitykseen hankittavan uuden kasvinsuojeluruiskun on täytettävä eurooppalaisen standardisarjan SFS-EN 12761 vaatimukset. Lisäksi tällaisella ruiskulla on oltava Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen tai ruiskun valmistajan myöntämä kirjallinen todistus ja hyväksymismerkintä ruiskun testauksesta. Käytössä olevat ruiskut on lisäksi testattava joka viides vuosi Turvallisuus- ja kemikaliviraston valtuuttamalla testaajalla ja kyseisen viraston antamien ohjeiden mukaan. Jos viisi vuotta umpeutuu kasvukauden päätyttyä, on kasvinsuojeluaineiden levitykseen käytettävä kasvinsuojeluruisku testattava ennen seuraavan kasvukauden alkua. Kasvinsuojeluruiskulla tarkoitetaan itse kulkevia ja traktorikäyttöisiä kasvinsuojeluruiskuja.

Maatilalla kasvinsuojeluaineita saa levittää vain henkilö, joka osallistuu joka viides vuosi ajankohtaisten kasvinsuojeluasioiden vähintään neljä tuntia kestäväan koulutukseen. Koulutukseksi hyväksytään koulutus, jonka ELY-keskus on etukäteen hyväksynyt. Koulutukseksi hyväksytään myös vuoden 2000 valtioneuvoston asetuksen mukainen kasvinsuojelua koskeviin ehtoihin sisältyvä vastaava voimassa oleva koulutus. Koulutukseen osallistumisesta on oltava kirjallinen todistus. Ensimmäisessä koulutuksessa on käytävä ensimmäisen sitoumusvuoden loppuun mennessä. Jos viisi vuotta umpeutuu kasvukauden päätyttyä, on koulutuksessa käytävä ennen seuraavan kasvukauden alkua. Koulutukseksi hyväksytään myös Turvallisuus- ja kemikaliviraston järjestämä erityistä vaaraa terveydelle tai ympäristölle aiheuttavan kasvinsuojeluaineen käyttöä koskeva tutkinto tai tätä vastaava aiemmin suoritettu tutkinto. Viimeistään erityistutkinnon kuudentena voimassaolovuonna on käytävä ELY-keskuksen hyväksymä koulutus tai uusittava erityistutkinto.

11. Perustoimenpiteet

11.1. Viljelyn ympäristönsuojelun suunnittelu ja seuranta

Viljelijän on laadittava vuosittain kirjallinen viljelysuunnitelma. Viljelysuunnitelma on laadittava ennen jokaisen kasvukauden alkua, ensimmäisenä sitoumusvuonna kuitenkin 15.5. mennessä. Siinä on esitettävä peruslohkon eri kasvulohkoilla viljeltäviksi suunnitellut kasvilajit ja suunniteltu lannoitus (lannoitemäärät ja lajit). Viljelysuunnitelma on aiesuunnitelma ja sen sisältö tarkentuu kylvöjen yhteydessä.

Maatilalla on tehtävä viljelysuunnittelua ja seuranta varten viljavuustutkimukset viljelyssä olevista pelloista. Kunkin viljavuustutkimukseen sisältyvän näytteen on koostuttava vähintään seitsemästä osanäytteestä. Näytteet on otettava koko muokkauskerroksen syvyydeltä. Näytteitä on otettava vähintään yksi näyte peruslohkoa kohti, jos peruslohko on yli 0,5 hehtaarin suuruinen. Jos peruslohko on suurempi kuin viisi hehtaaria, on otettava yksi näyte jokaista alkavaa viittä hehtaaria kohti. Peruslohkoista, jotka ovat enintään 0,5 hehtaarin suuruisia, on otettava yksi näyte jokaista alkavaa kahta peltohehtaaria kohti. Niin sanotussa linjanäytteenotossa, jossa näytteet on otettava joka kolmas vuosi, näytteenoton tiheydeksi riittää yksi näyte jokaista alkavaa kymmentä hehtaaria kohti.

Viljavuustutkimuksen on oltava ns. perustutkimus, jossa on määritetty maalaji, multavuus, happamuus, johtokyky, vaihtuva kalsium, helppoliukoinen fosfori, vaihtuva kalium ja vaihtuva magnesium. Analyysituloksista on käytävä ilmi analyysipäivämäärä tai päivämäärä, jolloin näyte on toimitettu analysoitavaksi. Tutkimus on teetettävä laboratoriossa, joka on erikoistunut maa-analyysien tekemiseen.

Viljelemättömistä pelloista ja hoidetuista viljelemättömistä pelloista, joita ei lannoiteta, ei tarvitse tehdä viljavuustutkimusta. Myöskään sellaisilta erityistukisopimuksiin sisältyviltä pelloilta, joille ei makseta perustoimenpiteiden tukea, ei tarvitse tehdä viljavuustutkimusta. Näytteet on kuitenkin otettava viljelemättömistä pelloista ja viljelijän hallintaan tulevista uusista pelloista sen kasvukauden aikana, jona viljely aloitetaan.

Uusi viljavuustutkimus on otettava, kun edellisestä näytteenotosta on kulunut viisi vuotta. Ennen vuotta 2011 ympäristötukeen sitoutuneella maatilalla viljavuustutkimusten on oltava tässä esitettyjen ehtojen mukaiset sen jälkeen, kun edellisestä näytteenotosta on kulunut viisi vuotta. Tiloilla, jotka antavat ensimmäisen ympäristötukisitoumuksen vuonna 2011, ehdot täyttävä viljavuustutkimus on otettava *ensimmäisen sitoumusvuoden* loppuun mennessä.

Viljelijän on merkittävä lohkokohtaisiin muistiinpanoihin lohkon perustiedot ja tiedot vuosittaisista viljelytoimenpiteistä sitoumuskauden alusta lähtien. Lohkon perustietoihin on merkittävä suhteellisen pysyviä tietoja lohkon sijainnista ja olosuhteista sekä muun muassa kalkituksesta, pientareista, suojakaistoista ja luonnon monimuotoisuuspienareista sekä toteutetuista erityistukitoimenpiteistä. Eri lähteistä koottavat perustiedot voidaan säilyttää ja tallentaa erikseen omina asiakirjoina ja/tai karttoina.

Lohkokohtaisiin muistiinpanoihin on merkittävä vuosittaiset viljelytoimenpiteet. Näitä ovat: lohkon

tunnus ja pinta-ala, lohkon muokauspäivä ja -tapa, kylvö- tai istutuspäivä, kasvilaji ja siemen- tai taimimäärä, lannoituspäivä(t), väkilannoitteiden ja orgaanisten lannoitteiden lajit ja määrät, fosforin ja typen määrä, tarvittaessa merkintä fosforintasauksen alkamisesta ja tasausvuodesta, toteutetut kasvinsuojelutoimenpiteet (kasvinsuojeluaineen täydellinen nimi, käyttömäärä, ajankohta, käyttökohde ja syy käyttöön) ja sadonkorjuun päivämäärä sekä satotaso tarpeellisine perusteluineen. Taimitarhavielityksessä lohkokohtaiset muistiinpanot on tehtävä kasviryhmittäin. Kasviryhmiä ovat puut, pensaat ja perennat. Lohkokohtaisiin muistiinpanoihin on merkittävä myös viljelijän valitsemien lisätoimenpiteiden edellyttämät asiat.

Viljelysuunnitelma, viljavuustutkimuksien tulokset ja lohkokohtaisiin muistiinpanoihin liittyvät asiakirjat on säilytettävä maatilalla.

11.2. Luonnonhoitopellot

Luonnonhoitopelloja ovat monivuotiset nurmipellot ja monimuotoisuuspellot. Monimuotoisuuspellot jaetaan lisäksi riista- ja maisemapeltoihin sekä niitykasveilla kylvettyihin peltoihin.

Vuonna 2011 annettavien ympäristötukisitoumusten osalta luonnonhoitopeltojen tuki voidaan maksaa vain, jos viljelijän ympäristöuessa tukikelpoisesta peltoalasta on koko sitoumuskauden ajan ensimmäisestä sitoumusvuodesta lähtien vähintään 5 prosenttia, kuitenkin vähintään 0,5 hehtaaria, on luonnonhoitopeltoa.

Monivuotiset nurmipellot

Monivuotisten nurmipeltojen vesiensuojelullisena tavoitteena on suojata pitkäaikaisesti pellon pintaa sade-, sulamis- ja valumavesien eroosiota aiheuttavalta vaikutukselta, parantaa peltomaan rakennetta ja koostumusta, vähentää kasvinsuojeluaineiden käyttötarvetta sekä lisätä maaperän eloperäisen aineksen määrää. Niillä on myös luonnon monimuotoisuutta edistävää vaikutusta.

Monivuotisten nurmipeltojen kasvusto on perustettava viimeistään 30 päivänä kesäkuuta monivuotisten nurmi- tai heinäkaskvien siemenillä kylväen. Siemenseoksessa saa olla enintään 20 prosenttia typensitojakaskvien siementä. Kasvusto voidaan perustaa jo edellisenä vuonna suojaviljan tai muun suojakasvin kanssa tai sänkeen kylvämällä. Monivuotiset nurmipellot voivat myös olla aiemmin perustettuja monivuotisia nurmia. Kasvuston perustamisen yhteydessä vähäinen lannoitus on mahdollista peittävän kasvuston aikaansaamiseksi. Lannoituksessa noudatetaan sitoumusehtojen taulukoissa 3 ja 4 esitettyjä lannoitustasoja. Monivuotisen nurmi-

pellon on säilyttävä samalla lohkollla vähintään kaksi kasvukautta.

Monivuotisten nurmipeltojen kasvuston vuosittainen niittäminen ei ole pakollista. *Niitto on kuitenkin tehtävä aina, kun rikkakasvien leviämisen estäminen sitä edellyttää ja kaikissa tapauksissa vähintään joka kolmas vuosi.* Lisäksi pensaiden ja puiden kasvu alueelle on estettävä. Jos kasvusto niitetään, niiton ajankohdassa ja toteutuksessa on otettava huomioon luonnonvaraisten lajien elinolot, minkä vuoksi niitto on toteutettava siten, ettei lintujen pesintöjä ja nisäkkäiden poikasia vaaranneta. Niittoa ei saa tehdä kiertämällä lohkoa reunoilta keskelle päin. Niittojätteen saa korjata pois ja hyödyntää taloudellisesti. Laidunnus on sallittua, jos pellon pinta säilyy heinä- ja nurmipeitteisenä ympäri vuoden.

Monivuotisilla nurmipelloilla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita. Monivuotisia nurmipeltoja ei saa muokata muutoin kuin kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä.

Monivuotiset nurmipellot saa päättää toisen vuoden jälkeen 1.9. alkaen tai 15.7. alkaen, jos monivuotisten nurmipeltojen kasvusto päätetään syyskylvöisten kasvien kylvöön. Kasvuston päättäminen syksyllä on tehtävä mekaanisesti, kyntämällä tai muokkaamalla, ilman kasvinsuojeluaineita. Jos syksyllä ei kylvetä uutta kasvustoa, muokkaus on tehtävä mahdollisimman myöhään syksyllä. Kasvusto on suositeltavaa päättää vasta seuraavana keväänä.

Monimuotoisuuspellot

Monimuotoisuuspeltojen tavoitteena on lisätä luonnon monimuotoisuutta edistämällä luonnonvaraisten lajien elinolosuhteita ja tarjoamalla luonnonvaraisille eläimille ravintoa sekä lisääntymis- ja suojapaikkoja peltoympäristössä. Monimuotoisuuspellot toimivat myös maatalousmaiseman monipuolistajina.

Monimuotoisuuspellot on perustettava niittykasvien, riistakasvien tai maisemakasvien siemenseoksilla kylvämällä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta. Riista- ja maisemakasvit on kylvettävä vuosittain. Kylvettäessä on pyrittävä riittävän kasvuston aikaansaamiseen. Monimuotoisuuspellon kasvustoa ei saa perustaa suorakylvämällä nurmeen. Sänkeen kylvö ja kotimaisten siementen käyttö on suositeltavaa.

Monimuotoisuuspeltojen kasvuston perustamisen yhteydessä on mahdollista vähäinen lannoitus peittävän kasvuston aikaansaamiseksi. Lannoituksessa noudatetaan sitoumusehtojen taulukoissa 3 ja 4 esitettyjä lannoitustasoja.

Niittykasvien siemenseoksessa on oltava nurmirölin, lampaannadan tai jäykkänadan ja vähintään yhden monivuotisen niittykasvin siemeniä. Niittykasvi voi olla harakankello, valkoailakki, ahdekaunokki, keltasauramo, ketoneilikka, mäkitervakko, nurmikohokki, purtojuuri, puna-ailakki, päivänkakkara, ruusuruoho, särmäkuisma tai muu vastaava niittykasvi. Lisäksi seoksessa voi olla yksivuotisten kasvien kuten ruisvirnan tai hunajakukan siemeniä.

Maisemakasvien siemenseoksessa on oltava vähintään kahden seuraavan kasvin siemeniä: auringonkukka, hunajakukka, sinimailanen, persianapila, keltalupiini, ruisvirna, ruiskaunokki, malva, kehäkukka, silkkiunikko sekä valko- ja keltamesikkä. Maisemakasviseoksessa voi olla myös nurmi- ja heinäkasvien siemeniä, mutta niiden osuus siemenseoksessa saa olla enintään 30 prosenttia. Silkkiunikko on vuonna 2011 viimeistä vuotta em. kasvien listalla.

Riistakasvien siemenseoksessa on oltava vähintään kahden seuraavan kasvin siemeniä: viljat, tattari, auringonkukka, öljypellava, herne, rypsi, rapsi tai sinappi, rehukaali, rehurapsi, öljyretikka, rehujuurikkaat (rehusokerijuurikas, naattinauris tai turnipssi), heinäkasvit ja apilat. Riistakasvien siemenseoksessa on oltava aina jonkin yksivuotisen kasvin siemeniä. Heinä-apilaseos ei ole hyväksyttävä riistakasvusto. Riistakasvit voidaan kylvää kasvilajeittain kaistoina. Riistakasvien siemenseoksella perustettavia monimuotoisuuspeltoja ei saa perustaa lähelle vilkasliikenteisiä teitä, joiden liikennetiheys on yli 3000 autoa vuorokaudessa.

Maisema- ja riistakasveja voidaan viljellä samalla lohkollla yksi tai useampi kasvukausi. Maisema- ja riistakasvit on säilytettävä lohkollla vähintään kylvöä seuraavaan kevääseen. Niittykasvit on säilytettävä lohkollla vähintään kaksi kasvukautta.

Monimuotoisuuspeltojen kasvuston niittäminen ei ole pakollista. Pensaiden ja puiden kasvu alueelle on estettävä. Jos kasvusto niitetään, niiton ajankohdassa ja toteutuksessa on otettava huomioon luonnonvaraisten lajien elinolot, minkä vuoksi niittoa ei saa aloittaa ennen elokuun 1. päivää. Luonnon monimuotoisuuden huomioon ottamiseksi niitto on toteutettava siten, ettei vaaranneta lintujen pesintöjä ja nisäkkäiden poikasia. Niittoa ei saa tehdä kiertämällä lohkoa reunoilta keskelle päin. Niittojätteen saa korjata pois ja hyödyntää taloudellisesti. Riistakasvien siemenseoksilla kylvettyjen peltojen kasvusto on käytettävä riistan ruokintaan.

Monimuotoisuuspelloilla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita. Monimuotoisuuspeltoja ei saa muokata

muutoin kuin kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä.

Maisema- ja riistakasvikasvuston saa päättää kylvöä seuraavana keväänä. Niitysiemenkasvuston saa päättää toisen vuoden jälkeen elokuun 31 päivästä alkaen tai 15 päivästä heinäkuuta alkaen, jos kasvusto päätetään syyskylvöisten kasvien kylvöön. Niittykasvuston päättäminen syksyllä on tehtävä mekaanisesti, kyntämällä tai muokkaamalla. Jos syksyllä ei kylvetä uutta kasvustoa, muokkaus on tehtävä mahdollisimman myöhään syksyllä. Niittykasvusto on suositeltavaa päättää vasta seuraavana keväänä.

11.3. Peltokasvien lannoitus

Tässä kohdassa selvitettyt lannoitusehdot koskevat peltoviljelykasveja ja viljelemättömiä peltolohkoja. Ne eivät koske pysyviä kasveja eivätkä yksi- tai monivuotisia puutarhakasveja, joiden lannoitusehdot on esitetty kohdassa 11.4.

Lannoituksen on perustuttava "Viljelyn ympäristönsuojelun suunnittelu ja seuranta" -kohdan mukaisesti riittävän usein tehdyn viljavuustutkimuksen tulokseen ja vuosittaiseen viljelysuunnitelmaan. Käytettyihin ravinnemääriin lasketaan mukaan sekä väkilannoitteiden että mahdollisesti käytetyn karjanlannan ja vastaavien orgaanisten lannoitteiden sisältämät ravinteet.

Toteutuneesta lannoituksesta ja satotasosta on tehtävä muistiinpanot "Viljelyn ympäristönsuojelun suunnittelu ja seuranta" -kohdan mukaisesti. Pyydettyäessä viljelijän on esitettävä ELY-keskuksen maaseutuosastolle kirjallinen selvitys käytetyistä ravinnemääristä ja niiden perustelut.

Tuen saamiseksi maatilalla voidaan käyttää tyypeä enintään taulukoissa 1, 2 ja 3 esitetyt määrät.

Viljoilla on lohkolta saadusta satotasosta riippumatta mahdollista käyttää aina taulukossa 1 esitettyä 4000 kg:n satotasoa vastaavaa typpilannoitusmäärää hehtaarille (rukiilla kuitenkin 3000 kg:n satotasoa vastaavaa määrää), syysrypsillä ja -rapsilla, kevätrypsillä ja -rapsilla sekä ruistankiolla 1750 kg:n satotasoa ja perunalla taulukossa 3 esitettyä 35000 kg:n satotasoa vastaavaa typpilannoitusmäärää hehtaarille. Jos viljelijä haluaa käyttää tätä suurempaa typpilannoitusta, lannoitusmäärän perusteena olevan satotason on oltava sellainen, että se on saatu lohkolta kyseisellä viljelykasvilla jonain viidestä aiemmasta satovuodesta. Lohkokohtainen satotaso määritetään jakamalla koko maatilalta saatu kyseisen viljelykasvin sato niille lohkoille, joilla kyseistä kasvia on viljelty, tai osoittamalla muulla tavalla, että ko. satomäärä on saatu kyseiseltä lohkolta. Tällainen on esimerkiksi täsmäviljelyyn liit-

tyvä satomäärän mittausta. Satotaso ja sen perusteet on merkittävä lohkokohtaisiin muistiinpanoihin. Saavutetun 4000 kg:a (rukiilla 3000 kg:a, kevätrypillä, kevätrypillä, syysrypsillä, syysrypsillä ja ruiskutankkiolla 1750 kg:a) korkeamman satotason perusteella on mahdollista käyttää viljojen ja öljykasvien viljelyssä taulukon 1 mukaisten typpimäärien lisäksi taulukon 2 mukaista lisätyppimäärää. Satotason perusteella tehtävä typpilannoitteiden käyttömäärän lisäys voidaan toteuttaa myös portaattomasti.

Viljelyvyöhyke 4:n edullisimmat osat kuuluvat Etelä- ja Keski-Suomeen. Itäisessä Suomessa rajana pidetään 3- ja 4-vyöhykkeiden rajaa.

Tuen saamiseksi maatilalla voidaan käyttää fosforia enintään taulukossa 4 esitetyt määrät.

Taulukon 4 perusteena on viljoilla satotaso 4000 kg/ha/v (rukiilla kuitenkin 3000 kg/ha/v) ja öljykasveilla satotaso 1750 kg/ha/v. Jos saavutettu satotaso on 25 % suurempi, taulukon määriin voi lisätä 3 kg/ha/v. Jos saavutettu satotaso on 50 % suurempi, taulukon määriin voi lisätä 6 kg/ha/v. Satotason perusteella tehtävä fosforilannoitteiden käyttömäärien lisäys voidaan toteuttaa myös portaattomasti. Satotaso määritellään samoin kuin typpilannoituksen kohdalla.

Lohkolla, jolla ei vielä ole kohdan 11.1 mukaista viljavuustutkimusta, on sallittua käyttää typpilannoituksessa kullekin kasville enintään taulukon 1 tai 3 mukaista savi- ja hiesumaille sallittua typpilannoitusmäärää ja fosforilannoituksessa enintään taulukon 4 mukaista tyydyttävän viljavuusluokan mukaista fosforilannoitusmäärää.

Karjanlannan ja muiden orgaanisten lannoitteiden käyttö

Jos lohkon fosforilannoitteena käytetään pelkästään kotieläinten tuottamaa lantaa, sitä on sallittua vuosittain käyttää taulukon 4 luvuista poiketen 15 kg fosforia vastaava määrä hehtaarille kaikissa viljavuusluokissa paitsi viljavuusluokassa arveluttavan korkea. Jos monivuotisilla nurmikasveilla käytetään fosforilannoitteena pelkästään kotieläinten tuottamaa lantaa, sitä on sallittua vuosittain käyttää 30 kg fosforia vastaava määrä hehtaarille viljavuusluokissa huono, huononlainen, välttävä ja tyydyttävä sekä 20 kg hehtaarille viljavuusluokissa hyvä ja korkea. Jos fosforilannoitteena käytetään perunan solunestettä, sitä saa taulukon 4 määristä poiketen käyttää 15 kg fosforia hehtaarille vastaava määrä vuodessa hyvässä ja sitä heikommissa viljavuusluokissa. Määriin saa soveltaa fosforintasausta. Poikkeuksia ei saa käyttää 25 metriä lähempänä vesialueen rantaa.

Kotieläinten tuottaman lannan ravinteet on laskettava lannoitusmääriin joko taulukossa A esitettyjen

taulukkoarvojen tai lanta-analyysin tulosten perusteella. Lanta-analyysi ei saa olla viittä vuotta vanhempi ja se on teetettävä laboratoriossa, joka on erikoistunut lanta-analyysien tekemiseen. Lannasta on tehtävä lanta-analyysi ja sen tulosta käytettävä ravinteiden laskentaan aina silloin, jos taulukossa A ei ole esitetty kyseessä olevan eläinlajia lannan taulukkoarvoja.

Taulukko A. Lannan sisältämien ravinteiden taulukkoarvot

LANTALAJI	FOSFORIA KG/M ³	LIUKOISTA TYPPEÄ KG/M ³
Naudan kuivikelanta	1,2	1,2
Naudan lietalanta	0,5	1,8
Naudan virtsa	0,1	1,8
Sian kuivikelanta	2,5	1,5
Sian lietalanta	0,8	2,7
Sian virtsa	0,2	1,6
Lampaan kuivikelanta	1,5	1,2
Hevosen kuivikelanta	0,5	0,4
Kanan kuivikelanta	4,4	4,5
Broilerin kuivikelanta	3,5	5,1
Ketun kuivikelanta	11,5	3,8
Minkin kuivikelanta	9,5	2,4

Lannan ja muiden orgaanisten lannoitteiden ravinteista otetaan huomioon liukoinen typpi kokonaan. Jos karjanlantaa tai perunan solunestettä levitetään syksyllä, sen sisältämästä liukoisesta tyypestä otetaan lannoituksessa huomioon 75 %.

Lannan ja perunan solunesteen ¹⁾ kokonaisfosforista otetaan huomioon 85 %, mutta turkiseläinten lannan fosforista ja puhdistamolietepohjaisen lannoitevalmisteen ¹⁾ fosforista 40 %.

Muiden lannoitevalmisteiden sisältämä fosfori otetaan lannoitusmääriin huomioon seuraavasti:

- orgaanisista eläinperäisistä lannoitteista ja lannoitevalmisteista (esimerkiksi sarvilastu, biojättekompasti) vesiliukoinen fosfori kokonaan ¹⁾
- lihaluujauhosta neutraaliin ammoniumsitraattiin ja veteen liukoinen fosfori kokonaan ¹⁾
- fosforimineraaleista neutraaliin ammoniumsitraattiin ja veteen liukoinen fosfori kokonaan ¹⁾
- kalkkikivistä ja sellaisenaan kalkitusaineena käytettävistä sivutuotteista neutraaliin ammoniumsitraattiin ja veteen liukoinen fosfori kokonaan ¹⁾

¹⁾ Tieto on ilmoitettu tuoteselosteessa (maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 12/2007 mukaan), josta viljelijä saa sen käyttönsä.

Fosforintaus

Fosforilannoituksessa voidaan käyttää enintään viiden vuoden fosforin tasausta. Fosforintauslaskeminen on aloitettava silloin, kun peruslohkolle levitetty fosforimäärä ylittää ensimmäisen kerran

sallitun vuosittaisen määrän. Tasauksen voi aloittaa myös fosforimäärän alittaessa sallitun vuosittaisen määrän. Fosforintasauksen alkaminen ja päättymisen sekä menossa oleva fosforintasausvuosi on kirjattava lohko kohtaisesti muistiinpanoihin.

Fosforintasaus on tehtävä kasvulohko kohtaisesti. Jos peruslohkolla olevien kasvulohkojen sijoittelu muuttuu tasauskauden aikana, fosforintasausta on seurattava peruslohkotasolla. Vuotuinen peruslohkon kuluttama fosforimäärä lasketaan tällöin kertomalla kunkin kasvulohkon kasville käytetty fosforimäärä kyseisen kasvulohkon pinta-alalla ja laskemalla nämä summat yhteen. Saatua summaa verrataan vastaavasti laskettuun, kyseisille kasveille sallittuun enimmäisfosforimäärään. Erotusta käytetään fosforintasauksen seurannassa. Jos lohko on fosforintasausaikana viljelemättä, lohkolta ei katsota kyseisenä vuonna tai vuosina kuluva fosforia lainkaan.

Siirtymäsäännöt

Jos peltolohko tulee viljelijän hallintaan kesken sitomuskauden, viljelijän ei tarvitse ottaa huomioon pellon aiempaa fosforintasausta. Tämä ei kuitenkaan koske tapauksia, joissa lohkoja säännöllisesti vaihdetaan kahden viljelijän kesken esimerkiksi viljelykierrosta johtuen.

Näissä sitomusehdoissa esitetyt lannoitusehdot on noudatettava vuonna 2011 ja koko sitomuskauden.

Mikäli fosforilannoituksessa on käytetty ennen sitomuksen antamista fosforintasausta ja lohkon tasausjakso on uutta ympäristökijärjestelmän mukaista sitomusta annettaessa kesken, on edelliseltä sitomuskaudelta siirtyvät fosforilannoituksen ylitykset otettava lannoituksessa huomioon. Myös alitukset voidaan viljelijän niin halutessa ottaa huomioon. Tasauskausi on vietävä loppuun suunnitellussa ajassa (enintään neljän vuoden tasauskausi). Uuden viisivuotisen tasauskauden saa aloittaa vasta edellisen tasauskauden loputtua.

11.4. Puutarhakasvien lannoitus

Tässä kohdassa selvitetty lannoitusehdot koskevat 1- ja 2-ryhmän puutarhakasveja sekä siemenmausteita. Peltokasveja koskevat lannoitusehdot on kerrottu kohdassa 11.3.

Lannoituksen on perustuttava riittävän usein tehtyyn viljavuustutkimukseen ja vuosittaiseen viljelysuunnitelmaan. Viljavuustutkimus on tehtävä vähintään kolmen vuoden välein. Monivuotisilla kasveilla ei saa perustamisvaiheen lannoitusta suunniteltaessa käyttää yli kahta vuotta vanhemman viljavuustutkimuksen tuloksia. Näytetiheyden on oltava sama kuin mitä ”Viljelyn ympäristönsuojelun suun-

nittelu ja seuranta” – kohdassa (kohta 11.1) määrätään.

Jos lohkolla viljellään sekä puutarhakasveja että peltoviljelykasveja, tässä kohdassa esitetyn mukaisesti viljavuustutkimuksen tiheyttä on käytettävä, jos puutarhakasveja viljellään sitomuskauden aikana lohkolla useammin kuin kahtena vuonna viidestä.

Ravinnemääriin on laskettava mukaan sekä väkilannoitteiden että mahdollisesti käytetyn karjanlannan ja vastaavien orgaanisten lannoitteiden sisältämät ravinteet kohdassa 11.3. selvitettyllä tavalla. Fosforintasauksessa on noudatettava kohdassa 11.3 selvitettyjä ehtoja. Lannoituksesta on tehtävä muistiinpanot ”Viljelyn ympäristönsuojelun suunnittelu ja seuranta” -kohdan mukaisesti.

Puutarhakasveilla noudatettavat enimmäisravinnemäärät on esitetty taulukoissa 5, 6 ja 7.

11.5. Pientareet ja suojakaistat

Pientareet

Valtaojien varsilla sijaiseville peltolohkoille on jätettävä vähintään yhden metrin levyinen monivuotisen nurmikasvillisuuden peittämä piennar valtaojan varteen. Piennar saa olla yhtä metriä leveämpikin, ei kuitenkaan keskimäärin yli kolme metriä, jos se vesiensuojellisesti tai käytössä olevien hoitotoimien vuoksi on tarpeen. Piennar kuuluu siihen kasvulohkoon, jonka vieressä se sijaitsee.

Piennarta ei tarvitse niittää. Se on kuitenkin aina niitettävä, jos se uhkaa vesakoitua. Niitolla voidaan myös torjua rikkakasvien leviämistä. Jos pientareen kasvillisuus niitetään, niittojätteen saa hyödyntää taloudellisesti.

Pientareella olevan hukkakauran torjunta on toteutettava hukkakauran torjuntasuunnitelman mukaisesti kasvinsuojeluaineilla tai mekaanisesti. Rikkakasvien pesäketorjunta rikkakasvihävitteillä tai mekaanisesti on sallittua vain vaikeissa rikkakasvitapauksissa. Tällöin kasvinsuojeluaineen käyttö ja uuden nurmikasvillisuuden kylvö on tehtävä saman kasvukauden aikana. Piennarta ei muutoin saa käsitellä kasvinsuojeluaineilla eikä sille saa levittää lannoitteita. Kasvinsuojeluaineiden käytöstä pientareella on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Pientareen perustamisessa ja hoidossa on mahdollisuuksien mukaan suosittava luonnonvaraisille eläimille, kasveille ja muille eliöille suotuisia toimenpiteitä. Tämän vuoksi niittoa ei saa aloittaa ennen 1.8., ellei kyse ole rikkakasvien, kasvitautien tai tuholaisten torjunnasta, niiden leviämisen estämisestä tai vastaavasta syystä. Vastaavana syynä pidetään myös pientareen niitto yhtä aikaa muun lohkon

kasvillisuuden kanssa. Syy on merkittävä lohko-kohtaisiin muistiinpanoihin. Piennarta saa laidun-
taa.

Suojakaistat

Valtaojaa suurempien vesiuomien varsilla oleville peltolohkoille sekä lampien, järvien ja talousvesi-
kaivojen ympärillä ja meren rannalla sijaitseville peltolohkoille on perustettava vesiuoman varrelle vähintään keskimäärin kolme metriä leveä moni-
vuotisen nurmi-, heinä- ja niittykasvillisuuden peit-
tämä suojakaista. Suojakaista saa olla leveämpikin, ei kuitenkaan keskimäärin yli 10 metriä leveä, jos se vesiensuojelullisesti tai käytössä olevien hoito-
toimien vuoksi on tarpeen. Keskimäärin yli kolme metriä leveästä suojakaistasta on tehtävä erillinen kasvulohko.

Suojakaista on suositeltavaa niittää kerran kasvu-
kauden aikana. Suojakaista on kuitenkin aina niitet-
tävä, jos se uhkaa vesakoitua. Niittojäte on suositel-
tavaa poistaa kaistalta ja sen saa hyödyntää talou-
dellisesti.

Suojakaistalla olevan hukkakauran torjunta on to-
teutettava hukkakauran torjuntasuunnitelman mu-
kaisesti kasvinsuojeluaineilla tai mekaanisesti. Rik-
kakasvien pesäketorjunta rikkakasvihävitteillä tai
mekaanisesti on sallittua vain vaikeissa rikkakasvi-
tapauksissa. Tällöin kasvinsuojeluaineen käyttö ja
uuden nurmikasvillisuuden kylvö on tehtävä saman
kasvukauden aikana. Suojakaistaa ei muutoin saa
käsitellä kasvinsuojeluaineilla eikä sille saa levittää
lannoitteita. Kasvinsuojeluaineiden käytöstä suoja-
kaistalla on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti kun-
nan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Suojakaistan perustamisessa ja hoidossa on otettava
huomioon luonnon monimuotoisuus ja mahdolli-
suuksien mukaan suosittava luonnonvaraisten kas-
vien, eläinten ja muiden eliöiden kannalta suotuisia
toimenpiteitä. Tämän vuoksi niittoa ei saa aloittaa
ennen 1.8., ellei kyse ole rikkakasvien, kasvitautilien
tai tuholaisien torjunnasta, niiden leviämisen estä-
misestä tai vastaavasta syystä. Vastaavana syynä
pidetään myös suojakaistan niittoa yhtä aikaa muun
lohkon kasvillisuuden kanssa. Syy on merkittävä
lohkokohtaisiin muistiinpanoihin.

Suojakaistaa saa laidun-
taa.

Jos pientareen tai suojakaistan kasvillisuus vaurioi-
tuu tai tuhoutuu esimerkiksi talven aikana tai ojien
kunnostustyön yhteydessä, uusi nurmikasvillisuus
on kylvettävä pientareelle tai suojakaistalle heti
olosuhteiden salliessa. Tällaisesta pientareen tai
suojaikaistan vaurioitumisesta tai tuhoutumisesta ja
uusimisesta on ilmoitettava kirjallisesti kunnan
maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Pellon ei katsota sijaitsevan valtaojan, vesiuoman,
lammen, järven tai meren rannalla, jos

- 1) pellon ja uoman välillä on metsää, tonttimaata,
tiealuetta tai muuta aluetta vähintään keskimää-
rin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse
pellolle
- 2) pellon ja uoman välillä on aina vähintään kes-
kimäärin 10 metriä pensaitta, jouto- tai kitu-
maata tai vastaavaa eikä vesi tulvankaan aikana
nouse pellolle
- 3) pelto sijaitsee tulvaperäisen takana ja kuiva-
tusvedet johdetaan pois esimerkiksi pumppaa-
malla.

Valtaojalla tarkoitetaan tässä kaivettua avouomaa,
jonka tarkoituksena on kerätä kuivatusalueen piiri-
sarka- ja salaojista tulevat vedet sekä yläpuoliselta
valuma-alueelta tulevat vedet ja johtaa ne pois kui-
vatusalueelta.

Jos pelto viettää joka paikasta pois päin uomasta,
pellon ja uoman välille riittää yhden metrin piennar.

Luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi viljeli-
jällä on mahdollisuus jättää kaikille peruslohkoille
keskimäärin enintään kolme metriä leveä nurmi-
kasvillisuuden peittämä piennar myös peruslohkon
muille reunoille kuin valtaojaan tai vesiuomaan
rajoittuvalle sivulle. Tällaiselle pientareelle on kyl-
vettävä nurmi-, heinä- tai niittykasvillisuus, ellei
pientareella kasva sellaista ennestään. Tällaista
piennarta on hoidettava samoin kuin valtaojan var-
rella sijaitsevaa piennarta.

Maatilalla vuonna 2010 voimassa olleen ympäristö-
tukisitoumuksen ehtojen mukaiset pientareet ja
suojaikaistat täyttävät tässä esitetyt ehdot. Jos vilje-
lijällä ei ole ollut ympäristötukisitoumusta voimas-
sa vuonna 2010, suojakaistojen ja pientareiden on
oltava tässä esitettyjen määräysten mukaiset vii-
meistään 30.9.2011. Jos maatilalle tulee uusia pe-
ruslohkoja kasvukauden alussa, pientareiden ja suo-
jakaistojen on oltava säännösten mukaiset kasvu-
kauden loppuun mennessä.

11.6. Luonnon monimuotoisuuden ja mai- seman ylläpito

Viljelijän on pidettävä pellot avoimina ja viljely-
maisema hoidettuna sekä asuin- ja tuotantoraken-
nusten ympäristöt siisteinä ja hoidettuina. Maatilal-
la olevia, maatalousympäristöjen luonnon moni-
muotoisuuskohteita tulee ylläpitää. Tällaisia ovat
muun muassa monipuoliset pellon ja metsän reuna-
vyöhykkeet, yksittäispuut, puukujanteet, lähteet,
purot ja kosteikot. Tällaisia kohteita ei saa vaaran-
taa kasvinsuojeluaineiden tai lannoitteiden käytöllä
tai paljaaksi hakkuulla.

Peltoteiden pientareita ei saa käsitellä kasvinsuojeluaineilla. Mahdollisen hukkakauran torjunnasta on kuitenkin huolehdittava hukkakauran torjuntasuunnitelman mukaisesti kasvinsuojeluaineilla tai mekaanisesti. Tarvittaessa peltoteiden pientareet voidaan niittää. Niittojätteen saa hyödyntää taloudellisesti. Talviaikaan kasvipeitteisten peltolohkojen hoidossa tulisi ottaa huomioon lintujen ja riistan talvehtimisen edistäminen.

Viljelijän on tehtävä kartoitus maatilan luonnon monimuotoisuuskohteista toisen sitomusvuoden loppuun mennessä (viimeistään 30.4.2013). Kartoitus on tehtävä täyttämällä tätä varten laadittu lomake (Lnro 219), johon merkitään maatilan tuotantorakennusten lähiympäristössä sekä viljelijän hallinnassa olevilla peltoalueilla ja niiden lähiympäristössä sijaitsevat, monimuotoisuuden kannalta tärkeät kohteet. Tällaisia ovat muun muassa monilajiset niityt, pellonreunat ja –pientareet, tienpientareet, pellon ja metsän reunavyöhykkeet, peltoalueilla sijaitsevat purot, lähteet, kosteikot, vanhat kiviaidat, ladot, puukujanteet sekä riistan ja muiden eliölajien kannalta tärkeät alueet kuten monilajiset pysyvät laitumet, hoidetut viljelemättömät pellot ja viljelystä poistuneet pellot. Kartoituslomakkeelle on merkittävä myös maatilan monimuotoisuutta edistävät erityistukisopimukset ja niiden laajuus.

Kartoituskohteet on merkittävä lomakkeen lisäksi myös kartalle, jona voidaan käyttää esimerkiksi peruslohkokarttaa. Kartoitus on säilytettävä maatilalla ja esitettävä pyydettyä tukea valvovalle viranomaisille.

Kartoituslomake ja maatilan luonnon monimuotoisuusopas on lähetetty viljelijöille postitse. Niitä saa myös kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta sekä maa- ja metsätalousministeriön internet-sivuilta (lomake.mmm.fi).

12. Lisätoimenpiteet

12.1. Vähennetty lannoitus

Vähennetyt lannoituksen perustana on oltava "Viljelyn ympäristönsuojelun suunnittelu ja seuranta" -kohdan mukaisesti riittävän usein tehty viljavuustutkimus. Lannoitusmääriin on laskettava mukaan sekä väkilannoitteet että mahdollisesti käytetty kotieläinten lanta ja vastaavat orgaaniset lannoitteet kohdassa 11.3 (Peltokasvien lannoitus) esitetyn mukaisesti. Fosforilannoituksessa ei saa käyttää karjanlannalle kohdassa 11.3 selvitettyjä, fosforin käyttöä koskevia poikkeuksia. Lannan ravinteet on laskettava lannoitusmääriin lannan ravinnetaulukoiden perusteella. Lannan ravinnetaulukot on esitetty kohdassa 11.3. Lannasta on tehtävä lanta-analyysi ja sen tulosta käytettävä ravinteiden laskentaan aina silloin, jos taulukossa A ei ole esitetty

kyseessä olevan eläinlajia lannan taulukkoarvoja. Lannoituksesta on tehtävä lohkoakohtaiset muistiinpanot "Viljelyn ympäristönsuojelun suunnittelu ja seuranta" -kohdan (kohta 11.1) mukaisesti.

Maatilalla saa käyttää typpilannoitteita enintään taulukon 8 mukaiset enimmäismäärät.

Fosforilannoituksen enimmäismäärä on viljavuusluokissa huono, huononlainen ja välttävä enintään 15 kg/ha/v (sokerijuurikkaalla kuitenkin enintään 30 kg/ha/v ja perunalla enintään 35 kg/ha/v), ja luokassa tyydyttävä 10 kg/ha/v (sokerijuurikkaalla kuitenkin enintään 15 kg/ha/v ja perunalla enintään 20 kg/ha/v). Viljavuusluokissa hyvä, korkea ja arveluttavan korkea ei saa käyttää fosforilannoitteita.

Fosforilannoituksessa voidaan käyttää enintään viiden vuoden fosforin tasausta. Fosforintasausta on toteutettava kohdassa 11.3 esitettyjen ehtojen mukaisesti.

12.2. Typpilannoituksen tarkentaminen peltokasveilla

Toimenpide on toteutettava analysoimalla typen määrä peltomaasta keväällä ennen kevätlannoitusta laboratorioanalyysillä tai pikamittausmenetelmällä. Kasvulohkoilla, joilla toimenpide toteutetaan, on otettava typpilannoituksessa huomioon analyysin tulos. Jos analyysitulosta on yli 20 kiloa typpeä hehtaarilla, 20 kilon ylittävä typpimäärä on vähennettävä lohkon typpilannoitusmäärästä. Jos analyysin tulos ei ole käytettävissä ennen typpilannoituksen toteuttamista, ympäristötuen ehtojen mukaisesti sallittua typpilannoituksen lohkoakohtaista enimmäismäärää on pienennettävä vähintään 20 kg/ha. Levittämättä jätetty määrä voidaan levittää, jos analyysin tulos on enintään 20 kg/ha. Jos tulos on suurempi, 20 kilon ylittävä typpimäärä on vähennettävä toisesta levitysmäärästä.

Vähennys on tehtävä tilalla noudatettavista lannoitusmääräyksistä, joko "Peltokasvien lannoitus" -perustoimenpiteen tai "Vähennetty lannoitus" -lisätoimenpiteen mukaisista taulukkoarvoista tai muista kyseissä kohdissa esitetyistä enimmäislannoitusmääräistä.

Analyysillä tutkittavien kasvulohkojen on edustettava 30 %:a maatilan ympäristötukikelpoisesta pinta-alasta. Tähän alaan ei lasketa mukaan 1- ja 2-ryhmän puutarhakasvialoja eikä siemenmausteiden viljelyaloja.

Analysoitavat näytteet on otettava ensisijaisesti niiltä kasvulohkoilta, joille edellisenä syksynä on levitetty lantaa tai joiden esikasvina on ollut nurmi, viherlannoitusnurmi tai palkokasvi ja lohko on kynnetty tai muokattu edellisenä syksynä. Mikäli 30

%:n alavaatimus ei täyty edellä mainituista tapauksista, viljelijä voi ottaa näytteet haluamistaan lohkoista. Suositeltavaa on tällöin selvittää liukoisen typen määrä esimerkiksi niiltä lohkoilta, joissa edellisen vuoden sato on jäänyt paljon niukemmaksi kuin mihin toteutetulla lannoituksella oli suunniteltu päästävän tai jos sato on jäänyt märkyiden takia kokonaan korjaamatta tai jos lohkoilla on viljelty kasvia, jonka jälkeen maahan on mahdollisesti jäänyt tavallista runsaammin typpeä. Näytteet on otettava mittaukselta edellyttäviltä kasvulohkoilta, mutta kuitenkin niin, että näytteitä otetaan vähintään yksi näyte viittä hehtaaria kohden. Kunkin näytteen on koostuttava 15 - 25 osanäytteestä. Näytteet on otettava koko muokkauskerroksen syvyydeltä (20—30 cm).

Viljelijä voi tehdä tai teettää analyysin vesiliukoisen kokonaistypen määrästä käyttämällä pikamääritysmenetelmää (ns. typpisalkku) tai hän voi teettää laboratorioanalyysin. Ammoniumtyppimääritys on tehtävä, jos lohkolle on levitetty orgaanista lannoitetta, jos peltoon on muokattu runsas vihermassa, jos lohkoilla on kasvanut voimakkaasti lannoitettu erikoiskasvi tai jos lohko on erittäin runsasmultainen. Pikamääritysmenetelmällä tarkoitetaan tarvikeistoa, joka on tarkoitettu vesiliukoisen typen tai vastaavasti ammoniumtypen määrittämiseen pelto- maasta ja jonka analyysitulokset kertoo vesiliukoisen typen tai ammoniumtypen määrän peltomaassa kiloina hehtaaria kohti.

Laboratorioanalyysi on teetettävä laboratoriossa, joka on erikoistunut typpianalyysien tekoon. Mittauksen tulokset on merkittävä lohkokohtaisiin muisiinpanoihin.

12.3. Ravinnetaseet

Viljelijän on laadittava maatilan kaikille peruslohkoille lohkokohtainen peltotase joka vuosi. Lisäksi maatilalle on laadittava "Ravinnetaseen toimenpidesuunnitelma".

Lohkokohtaisella peltotaseella tarkoitetaan peruslohkolle lannoitteissa ja karjanlannassa ja muissa orgaanisissa lannoitteissa levitettyjen ravinteiden ja sadon mukana peruslohkolta poistettujen ravinteiden erotusta (yli- tai alijäämää). Taselaskelmat on tehtävä tyyppisestä ja fosforista.

"Ravinnetaseen toimenpidesuunnitelmaan" kuuluu toisen ja neljännen sitoumusvuoden jälkeen tehtävä arvio ravinnetaseesta ja sen edellyttämästä toimenpiteestä. Jos lohkoilla typen ylijäämän ja käytettyjen typpiravinnemäärien suhde on kahden ensimmäisen sitoumusvuoden aikana kasvanut vähintään 20 prosenttiyksikköä, viljelijän on vähennettävä lohkon typpilannoitusta 10 kg/ha kolmantena sitoumus-

vuonna. Jos lohkoilla fosforin ylijäämän ja käytettyjen fosforiravinnemäärien suhde on kahden ensimmäisen sitoumusvuoden aikana kasvanut vähintään 20 prosenttiyksikköä, viljelijän on vähennettävä lohkon fosforilannoitusta 2 kg/ha kolmantena sitoumusvuonna.

Jos typen ylijäämän ja käytettyjen typpiravinnemäärien suhde on kasvanut huomattavasti (vähintään 40 prosenttiyksikköä), typpilannoitusta on vähennettävä 20 kg/ha kolmantena sitoumusvuonna. Jos fosforin ylijäämän ja käytettyjen fosforiravinnemäärien suhde on kasvanut huomattavasti (vähintään 40 prosenttiyksikköä), fosforilannoitusta on vähennettävä 4 kg/ha kolmantena sitoumusvuonna.

Vastaava arvio on tehtävä uudelleen neljännen sitoumusvuoden jälkeen kolmannen ja neljännen sitoumusvuoden typen ja fosforin ylijäämiä ja käytettyjä typpi- ja fosforiravinnemääriä vertaamalla ja toteutettava vastaavat typpi- ja fosforilannoitusmäärien vähentämiset viidentenä sitoumusvuonna.

Tarvittavat typpi- tai fosforilannoitusmäärien vähentämiset tehdään tilalla noudatettavista lannoitusehdoista (Peltokasvien lannoitus -perustoimenpide tai Vähennetty lannoitus -lisätoimenpide).

Fosforilannoituksen vähennystä ei edellytetä, jos lohkoilla toteutettava fosforintasaus on kesken kolmantena tai viidentenä sitoumusvuonna. Jos ylijäämä on negatiivinen toisena tai neljäntenä sitoumusvuonna (=alijäämäinen), lannoituksen vähentämistä ei edellytetä.

Peltotase on laadittava kultakin kasvukaudelta kunkin sitoumusvuoden loppuun mennessä (viimeistään 30.4.). "Ravinnetaseen toimenpidesuunnitelma" on tehtävä toisen ja neljännen sitoumusvuoden loppuun mennessä.

Ravinnetaselaskenta on tehtävä peltoviljelykasveille mutta ei puutarhakasveille eikä siemenmausteille. Luonnonhoitopelloille ja muille satoa tuottamattomille pelloille ei laadita vuosittaista ravinnetasetta.

Mavi on laatinut ohjeen ravinnetaseiden laskentaan. Ohje on lähetetty mm. niille viljelijöille, joiden ympäristötukisitoumus päättyy 31.5.2011. Ohje löytyy myös Mavin internetsivuilla: <http://www.mavi.fi>.

12.5. Lannan levitys kasvukaudella

Lisätoimenpiteen voi valita vain ympäristötuen mukainen kotieläintila. Toimenpiteen valinnut maatala ei voi luovuttaa lantaa maatilalta pois lukuun ottamatta vähäistä määrää (enintään 100 m³ kalenterivuodessa) eikä toimia lannan luovuttajana lannan

käytön tehostamissopimuksessa, jos luovutettava määrä on tätä suurempi.

Maatilalla käytettävä lanta on levitettävä pelloille kasvukauden aikana keväällä ja kesällä. Keväällä lantaa saa nitraattiasetuksen (931/2000) mukaisesti levittää aikaisintaan 15.4. Levitys voidaan aloittaa 1.4., jos maa on sula ja kuiva niin, että valumia vesistöön ei tapahdu eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole. Kasvukauden aikana oraille tai nurmille tapahtuvassa kuivikelannan levityksessä on käytettävä kuivikelannan tarkkuuslevittämiä ja lietalannan ja virtsan levityksessä on käytettävä sijoittavia laitteita tai letkulevittämiä hajuhaittojen vähentämiseksi. Kasvustoa perustettaessa lanta on aina mullattava.

Lannanlevitys on sallittua 10.9. asti, jos lohkolle kylvetään syysvilja, syysöljykasvi tai nurmi tai istutetaan monivuotinen puutarhakasvi. Muissa tapauksissa lannanlevitys on sallittu 15.8. asti.

Kuivikelannan tarkkuuslevittimen on täytettävä standardin SFS-EN 13080 (Lannanlevittimien ympäristövaatimukset ja testit) kolmannen kohdan vaatimukset ja testit) kolmannen kohdan vaatimukset. Ehdot täyttävässä tarkkuuslevittimessä on oltava esimerkiksi vähintään kaksi murskaintelaa, joissa on hakkuriterät, sekä levitinlautaset, joissa on yhteensä vähintään kuusi säädettävää siivekettä. Kuivikelannan tarkkuuslevitintä koskevista asiakirjoista on tullava ilmi, että se täyttää em. mainitun standardin, jos tarkkuuslevitin ei ole esimerkiksi mukainen.

Lannalla tarkoitetaan tässä lisätoimenpiteessä kotieläinten tuottamaa lietalantaa, virtsaa ja kuivikelantaa kuivikkeineen. Levitysrajoitukset koskevat myös eläinten suppeilta jaloittelualueilta säiliöön kerättyjä lantavesiä.

12.6. Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys ja kevennetty muokkaus

Toimenpidettä ei voi valita kotieläintilan ehtoihin sitoutunut viljelijä, jonka maatilalla kasvatetaan nautoja, hevosia, lampaista tai vuohia yhteensä enemmän kuin 2 eläinyksikköä. Toimenpidettä ei voi myöskään valita viljelijä, joka on valinnut lisätoimenpiteeksi peltojen talviaikaisen kasvipeitteisyyden tai tehostetun talviaikaisen kasvipeitteisyyden.

Viljelijän on pidettävä vähintään 30 % maatilalla ympäristötukikelpoisten peltolohkojen kokonaispinta-alasta kasvukauden ulkopuolella kasvien tai sängin peittämänä tai hyväksytysti kevennetysti muokattuna. Kasvipeitteisyyden on säilyttävä lohkolle kylvömuokkaukseen tai vastaavaan viljelytoimenpiteeseen asti. Kasvipeitteiset lohkot tulisi sijoittaa vesiensuojelun kannalta tärkeille lohkoille,

erityisesti vesistöihin ja valtaajiin rajoituville peltolohkoille.

Ehdon täyttävät seuraavat lohkot:

- monivuotiset viljellyt nurmet ja ruokohelpi sekä viherlannoitusnurmi, jota ei muokata syksyllä,
- pelloille perustetut suojavyöhykesopimusalat, luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämistä, ravinnekuormituksen tehostettua vähentämistä ja turvepeltojen pitkäaikaiseen nurmiviljelyä koskeviin erityistukisopimuksiin kuuluvat monivuotista nurmea edellyttävät sopimusalat.
- luonnonhoitopellot, joiden kasvusto päätetään keväällä;
- monivuotinen viherkesanto jonka kasvusto on perustettu viimeistään 30.6.
- monivuotiset puutarhakasvit (monivuotiset marjakasvit ja hedelmäpuut, tyrni ja marja-aronia sekä monivuotiset taimitarhakasvit, koristekasvit, maustekasvit, lääkekasvit, siemenmausteet ja leikkovihreä),
- alus- ja pyydyskasvien viljely, jos lohko kynnetään tai muokataan vasta seuraavana keväänä,
- viljan, öljykasvien, siemenmausteiden ja kuitupellavan sänki, ei kuitenkaan silloin, jos sänkeen on syksyllä kylvetty syysrypsi tai syysrapsi,
- keväällä korjattava pellava tai hamppu
- syyskylvöiset viljat kuten syysruis, ruisvehnä, syysvehnä ja spelttivehnä

Kasvipeitteiseksi ei hyväksytä nurmilohkoa tai hoidettua viljelemätöntä peltoa, jonka kasvusto on tuhattu kemiallisesti, eikä vilja- ja öljykasvilohkoja, joiden olki ja sänki on poltettu.

Kevennetty syysänkimuokkaus vilja- ja öljykasvilohkoilla täyttää ehdon, jos muokkaus tehdään kultivaattorilla, lautasäkeellä, joustopiikkiäkeellä, laipiorullaäkeellä tai miniauralla yhteen kertaan ajaen.

12.7. Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys

Toimenpiteen voi valita vain A- ja B-tukialueilla sijaitseville pelloille. Toimenpidettä ei voi valita kotieläintilan ehtoihin sitoutunut viljelijä, jonka maatilalla kasvatetaan nautoja, hevosia, lampaista tai vuohia yhteensä enemmän kuin 2 eläinyksikköä. Lisätoimenpidettä ei voi myöskään valita viljelijä, joka on valinnut lisätoimenpiteeksi peltojen talviaikaisen kasvipeitteisyyden ja kevennetyn muokkauksen tai peltojen tehostetun talviaikaisen kasvipeitteisyyden.

Viljelijän on pidettävä vähintään 30 % maatilalla A- ja B-tukialueilla sijaitsevien ympäristötukikelpoisten peltolohkojen kokonaispinta-alasta kasvukauden ulkopuolella kasvien tai sängin peittämänä. Kasvipeitteisyyden on säilyttävä lohkolle kylvömuokkaukseen tai vastaavaan viljelytoimenpiteeseen asti.

seen asti. Kasvipeitteiset lohkot tulisi sijoittaa vesiensuojelun kannalta tärkeille lohkoille, erityisesti vesistöihin ja valtaojiin rajoittuville peltolohkoille.

Ehdon täyttävät seuraavat A- ja B-tukialueilla sijaitsevat lohkot:

- monivuotiset viljellyt nurmet ja ruokohelpi sekä viherlannoitusnurmi, jota ei muokata syksyllä,
- pellolle perustetut suojavyöhykesopimusalat, luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämistä, ravinnekuormituksen tehostettua vähentämistä ja turvepeltojen pitkäaikaiseen nurmiviljelyä koskeviin erityistukisopimuksiin kuuluvat monivuotista nurmea edellyttävät sopimusalat.
- luonnonhoitopellot, joiden kasvusto päätetään keväällä;
- monivuotinen viherkesanto, jonka kasvusto on perustettu viimeistään 30.6.
- monivuotiset puutarhakasvit, (monivuotiset marjakasvit ja hedelmäpuut, tyrni ja marja-aronia sekä monivuotiset taimitarhakasvit, koristekasvit, maustekasvit, lääkekasvit, siemenmausteet ja leikkovihreä),
- viljan, öljykasvien, siemenmausteiden ja kuitupellavan sänki, ei kuitenkaan silloin, jos sänkeen on syksyllä kylvetty, syysrypsi tai syysrapssi,
- keväällä korjattava pellava tai hamppu
- syyskylvöiset viljat kuten syysruis, ruisvehnä, syysvehnä ja spelttivehänä

Kasvipeitteiseksi ei hyväksytä nurmilohkoa tai hoidettua viljelemätöntä peltoa, joiden kasvusto on tuhottu kemiallisesti, eikä vilja- ja öljykasvilohkoja, joiden olki ja sänki on poltettu.

12.8. Peltojen tehostettu talviaikainen kasvipeitteisyys

Toimenpiteen voi valita vain A- ja B-tukialueilla sijaitseville pelloille. Lisätoimenpidettä ei voi valita viljelijä, joka on valinnut lisätoimenpiteeksi peltojen talviaikaisen kasvipeitteisyyden ja kevennetyn muokkauksen tai peltojen talviaikaisen kasvipeitteisyyden tai laajaperäisen nurmituotannon.

Viljelijän on pidettävä vähintään 50 % maatilan A- ja B-tukialueilla sijaitsevien ympäristötukikelpoisten peltolohkojen kokonaispinta-alasta kasvukauden ulkopuolella kasvien tai sängen peittämänä. Kasvipeitteisyyden on säilyttävä lohkoilla kylvömuokkaukseen tai vastaavaan viljelytoimenpiteeseen asti. Kasvipeitteiset lohkot tulisi sijoittaa vesiensuojelun kannalta tärkeille lohkoille, erityisesti vesistöihin ja valtaojiin rajoittuville peltolohkoille.

Ehdon täyttävät seuraavat A- ja B-tukialueilla sijaitsevat lohkot:

- monivuotiset viljellyt nurmet ja ruokohelpi sekä viherlannoitusnurmi, jota ei muokata syksyllä,

- pellolle perustetut suojavyöhykesopimusalat, luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämistä, ravinnekuormituksen tehostettua vähentämistä ja turvepeltojen pitkäaikaiseen nurmiviljelyä koskeviin erityistukisopimuksiin kuuluvat monivuotista nurmea edellyttävät sopimusalat.
- luonnonhoitopellot, joiden kasvusto päätetään keväällä;
- monivuotinen viherkesanto jonka kasvusto on perustettu viimeistään 30.6.
- monivuotiset puutarhakasvit (monivuotiset marjakasvit ja hedelmäpuut, tyrni ja marja-aronia sekä monivuotiset taimitarhakasvit, koristekasvit, maustekasvit, lääkekasvit, siemenmausteet ja leikkovihreä),
- Viljan, öljykasvien, siemenmausteiden ja kuitupellavan sänki, ei kuitenkaan silloin, jos sänkeen on syksyllä kylvetty syysrypsi tai syysrapssi,
- keväällä korjattava pellava tai hamppu
- syyskylvöiset viljat kuten syysruis, ruisvehnä, syysvehnä ja spelttivehänä

Kasvipeitteiseksi ei hyväksytä nurmilohkoa tai hoidettua viljelemätöntä peltoa, joiden kasvusto on tuhottu syksyllä kemiallisesti, eikä vilja- ja öljykasvilohkoja, joiden olki ja sänki on poltettu.

12.9. Viljelyn monipuolistaminen

Toimenpiteen voi valita vain A- ja B-tukialueilla sijaitseville pelloille.

Maatilan A- ja B-tukialueilla sijaitsevasta ympäristötukikelpoisesta peltoalasta vähintään 10 % on oltava vuosittain nurmea tai nurmipeitteistä alaa. Näillä tarkoitetaan viljeltyjä nurmia, viherlannoitusnurmia, nurmipeitteisiä hoidettuja viljelemättömiä pelloja, suojavyöhykesopimusaloja sekä ravinnekuormituksen tehostettu vähentämistä koskevia sopimusaloja. Kyseinen 10 %:n suuruinen nurmiala voi sijaita samalla lohkoilla koko sitoumuskauden ajan. Luonnonhoitopelloja, suojavyöhykesopimusaloja sekä ravinnekuormituksen tehostettu vähentämistä koskevia sopimusaloja voi kuitenkin olla ympäristötukikelpoisesta pelto-alasta enintään 15 % samalla lohkoilla koko sitoumuskauden ajan. Tähän 15 %:iin voi kuulua myös viljeltyjä nurmia, mutta niitä voi olla korkeintaan 10 % ympäristötukikelpoisesta pelto-alasta samalla lohkoilla koko sitoumuskauden ajan.

Maatilalla vuosittain viljelyssä olevasta A- ja B-tukialueilla sijaitsevasta ympäristötukikelpoisesta peltoalasta saa vuosittain olla enintään 40 % saman kasvilajin viljelyssä. Samaa kasvilajia saa viljellä lohkoilla enintään kahtena vuotena peräkkäin. Kuitenkin nurmea ja kuminaa saa viljellä samalla lohkoilla enintään kolme vuotta. Samaa nurmea ei saa ilmoittaa eri kasvilajeina kolme vuotta pidempään.

Joka vuosi on viljeltävä vähintään kolmea eri kasvilajia ja yhden kasvilajin on oltava muu kuin viljakasvi. Vähimmäisvaatimuksena oleva nurmi laskeetaan yhdeksi kolmesta edellytetystä kasvilajista.

Tässä lisätoimenpiteessä luetaan eri kasvilajeiksi muun muassa seuraavat: syysvehnä, kevätvehnä, spelttivehänä, ruisvehnä, kevättruis, syysruis, ohra, kaura, tattari, maissi, sokerimaissi, kevätrypsi, syysrypsi, kevätropsi, syysrapsi, auringonkukka, soijapapu, öljypellava, herne, härkäpapu, makea lupiini, virma, ruokohelppi, peruna, sokerijuurikas, rehukaali, pellava, hamppu, humala, tupakka, nokkonen, ruistankio, kumina, sinappi, nurmi (kaikki yksi- ja monivuotiset nurmet sekä laitumet), viherlannoitusnurmi ja hoidettu viljelemätön pelto. Avomaan vihanneksista, marjakasveista, hedelmäkasveista, maustekasveista, koristekasveista ja lääkekasveista sekä leikkovihreästä kukin kasvitieteellinen laji luetaan omaksi kasvilajiksi.

Maatilan A- ja B-tukialueilla sijaitseville ympäristötukikelpoisille peltolohkoille suunniteltu kasvinvuorotus on esitettävä maatilalle viideksi vuodeksi laadittavassa kirjallisessa viljelykiertosuunnitelmassa. Suunnitelmassa on esitettävä peruslohkoittain jokaisella loholla viljeltäväksi suunniteltu kasvilaji viiden seuraavan vuoden aikana. Suunnitelma on ohjeellinen ja siitä voidaan tarvittaessa poiketa. Suunnitelma on tehtävä ensimmäisenä sitoumusvuonna kesäkuun loppuun mennessä.

12.10. Laajaperäinen nurmituotanto

Toimenpiteen voi valita kotieläintilan ehtoihin sitoutunut viljelijä, jolla on nautoja, lampaita, vuohia tai hevosia vähintään 0,4 eläinyksikköä peltohehtaaria kohti tai vähintään 25 eläinyksikköä. Maatilan ympäristötukikelpoisesta peltoalasta vähintään 50 % on oltava joka vuosi nurmikasvien viljelyssä.

Toimenpidettä ei voi valita viljelijä, joka on valinnut lisätoimenpiteeksi vähennetyn lannoituksen, typpilannoituksen tarkentamisen peltokasveilla tai peltojen tehostetun talviaikaisen kasvipeitteisyyden.

Maatilalla saadaan käyttää nurmien lannoittamiseen tyypeä enintään 75 % "Peltokasvien lannoitus" -perustoimenpiteen mukaisista typpimääristä. Nurmillä tarkoitetaan taulukossa 3 esitettyjä seuraavia kasvilajeja: monivuotiset nurmet, yksivuotinen raiheinä, vihantavilja + raiheinä, laidun (moni- ja yksivuotiset laidunnurmet), vihantavilja, kokovilja ja muut nurmikasvustot. Kasvilajilla "muut nurmikasvustot" tarkoitetaan viljeltyjä nurmia, jotka eivät ole erikseen mainittu taulukoissa 1-8.

12.11. Kerääjäkasvien viljely

Toimenpiteen voi valita viljelijä, jonka peltoja sijaitsee A- tai B-tukialueilla.

Vähintään 25 %:lle maatilan A- ja B-tukialueilla sijaitsevasta ympäristötukikelpoisesta peltoalasta on vuosittain kylvettävä kerääjäkasveja. Kerääjäkasveilla tarkoitetaan varsinaisen viljelykasvin kylvön yhteydessä kylvettävää aluskasvia tai varsinaisen viljelykasvin sadonkorjuun jälkeen kylvettävää pyydyskasvia. Aluskasvia käytetään tavallisesti viljan viljelyn yhteydessä ja pyydyskasveja varhaisperunan tai varhaisvihannesten kasvatuksen yhteydessä. Kerääjäkasvia ei saa erikseen lannoittaa.

Aluskasviksi voidaan kylvää raiheinää tai muita heinä- ja nurmikasveja, apiloita tai näiden siemenseoksia. Aluskasvin muokkaus tai kyntö voi tapahtua samanaikaisesti kuin varsinaisen viljelykasvin muokkaus tai kyntö tai se voidaan säilyttää loholla koko syksyn. Aluskasvi on sallittua tuhota kemiallisella käsittelyllä.

Pyydyskasviksi voidaan kylvää ohraa, kauraa, raiheinää tai muita heinä- ja nurmikasveja, rehurapsia, rypsiä, hunajakukkaa, valkosinappia, öljyretikkaa, Caliente-sinappia, samettikukkaa tai apiloita taikka näiden kasvien siemenseoksia. Pyydyskasvi on kylvettävä viljelykasvin sadonkorjuun jälkeen ja viimeistään 15.8. Pyydyskasvi on säilytettävä loholla kasvukauden loppuun (1.10.) asti, jonka jälkeen lohkon saa muokata tai kyntää.

Aluskasvin tai pyydyskasvin avulla ei saa perustaa monivuotisia nurmia, viherlannoitusnurmia tai hoidettuihin viljelemättömiin peltoihin sisältyviä nurmia.

13. Puutarhakasvien lisätoimenpiteet

13.1 Typpilannoituksen tarkentaminen puutarhakasveilla

Toimenpidettä on toteutettava ryhmän 1 puutarhakasvialoilla.

Viljelijän on mitattava liukaisen typen määrä keväällä ennen kevätlannoitusta ja kasvukaudella ennen lisälannoituksia. Jokaiselta kasvulohkolta on tehtävä vuosittain oma analyysi. Näytteet on otettava koko muokkauskerroksen syvyydeltä (20–30 cm). Viljelijä voi tehdä tai teettää analyysin liukaisen typen määrästä käyttämällä pikamääritysmenetelmää (ns. typpisalkku), tai viljelijä voi teettää liukaisen typen määrästä laboratorioanalyysin.

Pikamääritysmenetelmällä tarkoitetaan tarvikkeistoja, joka on tarkoitettu vesiliukaisen typen määrit-

tämiseen peltomaasta ja jonka analyysitulokset kertoo vesiliukoisien typen määrän peltomaassa kiloina hehtaaria kohti.

Laboratorioanalyysi on teetettävä laboratoriossa, joka on erikoistunut tyypianalyysien tekoon.

Mittausten tulokset on merkittävä "Viljelyn ympäristönsuojelun suunnittelu ja seuranta" -kohdan mukaisesti lohkokohtaisesti muistiinpanoihin. Jos maassa olevan liukoisien typen määrä on ennen kevätlannoitusta yli 20 kg/ha, yli 20 kg:n menevä typpiosuus on vähennettävä lohkon vuosittaisesta typpilannoitusmäärästä. Vähennys on tehtävä tilalla noudatettavista lannoitusmääräyksistä eli Puutarhakasvien lannoitus -perustoimenpiteen mukaisista taulukkoarvoista.

13.2. Katteen käyttö monivuotisilla puutarhakasveilla

Toimenpidettä on toteutettava ryhmän 2 puutarhakasvialoilla.

Maanpinta on katettava rivien kohdilta oljella, hakkeella tai muulla orgaanisella materiaalilla, muovikalvolla tai muovikankaalla, katepaperilla tai rivi-väleihin perustettavalla, leikattavalla nurmikatteella. Jos kasveilla käytetään katteena muovikalvoa, sen on oltava valmistettu polyeteenistä, joka voidaan tavanomaisen jätteenkäsittelyn lisäksi hävittää polttamalla. Käytetty muovikalvo voidaan myös kerätä ja toimittaa asianmukaiseen keräyslaitokseen uusiokäyttöön.

Katettujen viljelylohkojen pinta-alan on oltava vähintään 95 % viljelyalasta muilla ryhmän 2 puutarhakasveilla paitsi taimitarhakasveilla. Taimitarhakasveilla katettujen viljelylohkojen pinta-alan on oltava vähintään 50 % näiden kasvien viljelyalasta.

Edellä esitetyn mukaiset katevaatimukset on täytettävä viimeistään kolmantena sitoumusvuonna. Tuki maksetaan siitä sitoumusvuodesta lähtien, jonka kesäkuun loppuun mennessä vaatimukset täytetään.

13.3. Tuhoeläinten tarkkailumenetelmien käyttö

Toimenpidettä on toteutettava ryhmien 1 ja 2 puutarhakasvialoilla sekä siemenmaustealoilla. Ryhmän 1 ja 2 puutarhakasvien ja siemenmausteiden alasta on vuosittain vähintään 50 % oltava sellaisten kasvien viljelyksessä, joilla esiintyvien tuholaisien seurantaan on saatavilla tai käytettävissä liimapyydiksiä tai feromoniansoja. Sellaisia kasveja ovat kaalit, lanttu, nauris, sinappi, syötävät sipulikasvit, porkkana, punajuurikas, selleri, persilja, palsternakka ja muut sarjakukkaiset kasvit, kumina, herne,

omena, luumu, makea pihlaja, herukat, mansikka ja vadelma.

Viljelijän on pidettävä havainto- ja toimenpidepäiväkirjaa tuhohyönteisten sekä niiden luontaisten vihollisten esiintymisestä maatilalla sekä havaintojen perusteella suoritetuista torjuntatoimista. Vastaavat merkinnät voidaan tehdä myös lohkokohtaisesti muistiinpanoihin. Toimenpidettä on toteutettava peruslohkokohtaisesti.

Tuholaisten tarkkailussa käytettäviä menetelmiä ovat feromonipyydykset ja eriväriset liima-ansat. Molemmissa menetelmissä tuholaismäärän muutoksia on seurattava laskemalla tietyin väliajoin liimaan tarttuneita hyönteisiä. Feromonipyydykset on hankittava omenalle, makealle pihlajalle, luumulle, herneelle, syötävälle sipulikasveille ja herukoille. Muille kasveille voidaan hankkia liima-ansat Pyydyksiä tai ansoja on joka vuosi oltava yksi kappale jokaista alkavaa hehtaaria kohti silloin, kun kasvulohko on vähintään puolen hehtaarin suuruinen. Tätä sääntöä noudatetaan viiteen hehtaariin asti. Jos kasvulohkon pinta-ala ylittää viisi hehtaaria, pyydiksiä on oltava edellisten lisäksi yksi kappale jokaista alkavaa viittä peltohehtaaria kohti. Alle puolen hehtaarin suuruisilla kasvulohkoilla on oltava yksi pyydys jokaista täyttä yhden peltohehtaarin alaa kohti. Pyydykset on sijoitettava tasaisesti eri puolille kasvulohkoa.

Viljelijän on huolehdittava pyydysten toimivuudesta ja havainnoinnista riittävän usein, kuitenkin vähintään kerran viikossa. Vaihtoehtoisesti viljelijä voi hankkia tarkkailun ostopalveluna, joka täyttää yllämainitut ehdot.

Tuholaisten tarkkailua on tehtävä seuraavilla kasveilla ja niiden tuholaisilla:

- Kaalikasvit: pikkukaalikärpänen, isokaalikärpänen, kirpat, rapsikuoriainen
- Omena: omenakääriäinen, pihlajanmarjakoi
- Luumu: luumukääriäinen
- Makea pihlaja: pihlajanmarjakoi
- Herukat: herukansilmukoi, herukkalasisiipi
- Vadelma: vattukuoriainen
- Mansikka: ripsiäiset, lehtikirvat, luteet
- Herne: hernekääriäinen
- Porkkana: porkkanakemppi, porkkanakärpänen
- Punajuurikas: juurikaskärpänen, luteet
- Sipulikasvit: sipulikoi
- Kumina: kuminakoi.

Tässä lisätoimenpiteessä ei edellytetä tuholaisien tarkkailua muilla kuin tässä kappaleessa mainituilla kasveilla ja tuholaisilla.

Torjuntamenetelmien käytön on perustuttava havainnoinnista tehtyihin kirjauksiin. Seuranta on tehtävä 1.5. - 31.8. välisenä aikana aina silloin, kun viljeltävälle kasville tuhoja aiheuttavia tuhohyön-

teisiä esiintyy ja kun viljeltävä kasvi on taimettunut tai istutettu lohkolle.

Viljelijän on hankittava Kasvinsuojeluseuran vuonna 2002 julkaisema opas "Avomaavihannesten taudit ja tuholaiset" tai "Aktuella växtskyddsansvisningar" -opas tai Kasvinsuojeluseuran vuonna 1997 julkaisema "Hedelmä- ja marjakasvien tuhoeläimet" tai Kasvinsuojeluseuran julkaisu nro 100 "Ajankohdaisia kasvinsuojeluohjeita".

14. Sitoumuksen muutokset

14.1. Tilatyypin muuttaminen perustoimenpiteessä

Jos maatilalla luovutaan kotieläintuotannosta tai tuotantoeläinten määrä vähenee alle 0,4 eläinyksikön tukikelpoista peltohehtaaria kohden tai alle 25 eläinyksikön, tästä on ilmoitettava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 10 työpäivän kuluessa olosuhteissa tapahtuneesta muutoksesta. Perustoimenpiteen tuki maksetaan peltokasveille seuraavasta ympäristötuen maksatuksesta kasvinviljelytilan mukaisesti.

Muutosta kotieläintilasta kasvinviljelytilaan ei tehdä, jos kyseessä on tilapäinen eläinmäärän väheneminen. Tällaiseksi katsotaan tilanteet, jotka johtuvat tietyn tuotantosuunnan edellyttämästä tuotantotauosta, kotieläinrakennuksen peruskorjauksesta tai laajentamisesta, tuotantosuunnan muuttamisesta tai ylivoimaisesta esteestä. Tuotantotaukoa lukuun ottamatta näistä tilanteista on ilmoitettava kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 10 työpäivän kuluessa.

Jos maatilalla aloitetaan kotieläintuotanto tai sitä lisätään niin, että maatilalla on tuotantoeläimiä vähintään 0,4 eläinyksikköä tukikelpoista peltohehtaaria kohti tai vähintään 25 eläinyksikköä jäljellä olevan sitoumuskauden ajan, viljelijälle voidaan maksaa perustoimenpiteiden tuki peltokasveille kotieläintilan mukaisena jäljellä olevan sitoumuskauden ajan. Tällainen muutos voidaan tehdä myös silloin, kun kesken sitoumuskauden tapahtuu sukupolvenvaihdos tai muu koko maatilalla hallinnansiirto ja sitoumus siirretään.

Jos viljelijä on tehnyt sitoumuksen kotieläintilaksi, mutta on kesken sitoumuskauden luopunut kotieläintuotannosta ja tilatyypin on muutettu kasvinviljelytilaksi, niin viljelijä voi aloittaessaan uudestaan kotieläintuotannon em. tavalla muuttaa sitoumuksen takaisin kotieläintilaksi. Tämän jälkeen kotieläintuotantoa on jatkettava jäljellä olevan sitoumuskauden loppuun saakka.

Muutos annetun sitoumuksen ja tukihakemuksella annettuihin tietoihin perustuvan tuen maksamisessa voidaan tehdä sillä edellytyksellä, että muutos on tehty ja viljelijä ilmoittaa muutoksen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kyseisen vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Jos ilmoitus tehdään tätä myöhemmin, tuki maksetaan seuraavan sitoumusvuoden alusta muutoksen mukaisena. Tilatyypin muutoksista perustoimenpiteessä ilmoitetaan lomakkeella 192.

14.2. Lisätoimenpiteen muuttaminen

Lisätoimenpide voidaan muuttaa seuraavissa tapauksissa:

- Viljelijä voi valita puutarhatilan lisätoimenpiteen, jos hän aloittaa tai lisää vuosittain viljeltävän puutarhakasvien alan vähintään 0,5 hehtaarin tasolle. Viljelijä voi myös vaihtaa aiemmin valitun, muun lisätoimenpiteen puutarhatilan lisätoimenpiteeksi.
- Viljelijä voi luopua puutarhakasvien lisätoimenpiteestä tai vaihtaa sen toiseen lisätoimenpiteeseen, jos hän lopettaa puutarhakasvien viljelyn.
- Viljelijä voi valita muun kuin kotieläintilalle tarkoitetun lisätoimenpiteen, jos hän lopettaa kotieläintuotannon tai vähentää eläinmäärää niin, etteivät kotieläintilaa koskevat edellytykset enää täyty.
- Viljelijä voi valita kotieläintilalle tarkoitetun lisätoimenpiteen, jos hän aloittaa maatilallaan kotieläintuotannon tai lisää sitä niin, että kotieläintilaa koskevat edellytykset täyttyvät jäljellä olevan sitoumuskauden ajan. Viljelijä voi myös vaihtaa aiemmin valitun, muun lisätoimenpiteen kotieläintilalle tarkoitetuksi lisätoimenpiteeksi.
- Viljelijä voi muuttaa lisätoimenpiteen, jos sukupolvenvaihdos tai muu koko maatilalla hallinnansiirto tapahtuu kesken sitoumuskauden ja sitoumus siirretään.
- Viljelijä voi muuttaa lisätoimenpiteen, jos maatilalla harjoitettu kasvinviljely muuttuu pääasiallisesti peltoenergiatuotantoon suuntautuvaksi ja lisätoimenpiteen vaihtamiseen on erityisen perusteltuja syitä.
- Viljelijä voi muuttaa lisätoimenpidettä, jos hän aloittaa luonnonmukaisen tuotannon tai luonnonmukaisen kotieläintuotannon harjoittamisen ja tekee sitä koskevan sopimuksen tai lopettaa kyseisen tuotannon harjoittamisen.

Lisätoimenpide voidaan muuttaa yllä kerrotuilla tavoilla jäljellä olevaksi sitoumuskaudeksi kerran sitoumuskauden aikana. Edellytyksenä on lisäksi, että lisätoimenpiteen valinnalle asetetut ehdot täyttyvät.

Jos viljelijä ilmoittaa lisätoimenpiteen muuttamisesta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle ky-

seisen vuoden kesäkuun loppuun mennessä, tuki maksetaan kyseisenä vuonna muutoksen mukaisesti. Jos vaihtamisesta ilmoitetaan myöhemmin, tuki maksetaan muutoksen mukaisesti seuraavan sitoumusvuoden alusta. Lisätoimenpiteen muutoksista ilmoitetaan lomakkeella 192.

14.3. Lisätoimenpiteestä luopuminen

Viljelijän on luovuttava ”Lannan levitys kasvukaudella” ja ”Laajaperäinen nurmituotanto” –lisätoimenpiteistä, jos maatilan kotieläintuotannosta luovutaan kokonaan tai eläinmäärä vähenee niin, että kotieläintilaa koskevat edellytykset eivät enää täyty.

Viljelijän on luovuttava ”Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys ja kevennetty muokkaus” ja ”Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys” –lisätoimenpiteistä, jos kotieläintilalla nautojen, hevosten, lampaiden ja vuohien määrä ylittää 2 eläinyksikköä.

Viljelijä voi luopua puutarhatilan lisätoimenpiteestä silloin, kun puutarhakasvien viljelyala vähenee alle 0,5 hehtaarin.

Viljelijän on luovuttava A- ja B-tukialueille tarkoitettuista lisätoimenpiteistä silloin, jos viljelijä luopuu kyseisillä alueilla sijaitsevista peltolohkoistaan.

Viljelijän on luovuttava ”Vähennetty lannoitus” –lisätoimenpiteestä, jos hän tekee sopimuksen luonnonmukaisesta tuotannosta tai luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta.

Viljelijän on luovuttava ”Lannan levitys kasvukaudella” –lisätoimenpiteestä, jos hän tekee erityistukisopimuksen lietelannan sijoittamisesta peltoon. Tässä tapauksessa lisätoimenpiteestä maksettu tuki peritään takaisin. Lisätoimenpiteestä ei voi luopua, jos on kyse A- tai B-tukialueella ainoastaan valitusta lisätoimenpiteestä.

Jos viljelijä ilmoittaa lisätoimenpiteestä luopumisesta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kyseisen vuoden kesäkuun loppuun mennessä, tuki maksetaan kyseisenä vuonna muutoksen mukaisesti. Jos luopumisesta ilmoitetaan myöhemmin, tuki maksetaan muutoksen mukaisesti seuraavan sitoumusvuoden alusta. Lisätoimenpiteestä luopumisesta ilmoitetaan lomakkeella 192.

15. Tukikelpoisten lohkojen muutosmahdollisuudet

Ensimmäisen sitoumusvuoden jälkeen uusia lohkoja voi hakea tukikelpoiseksi ja tukikelpoiseksi hyväksytyjä lohkoja voi poistaa viljelystä tai hallinnasta kohdissa 15.1, 15.2, 15.3 ja 15.4 selvitettyillä vaikutuksilla.

15.1. Peltoalan liittäminen sitoumukseen

Sitoumukseen voi ensimmäisen sitoumusvuoden jälkeen liittää seuraavia peltoaloja. Näiden alojen liittäminen sitoumukseen on mahdollista koko sitoumuskauden ajan.

1. Sitoumukseen voi liittää eli tukikelpoiseksi voidaan hakea ja hyväksyä peltoala, jonka toinen ympäristötukeen sitoutunut viljelijä on ilmoittanut edellisenä sitoumusvuonna vuosittaisessa tukihakemuksessa ja joka on hyväksytty ympäristötuessa tukikelpoiseksi. Jos peltoala on vastaavasti ollut ohjelmakauden 2000 -2006 mukaisen ympäristötukisitoumuksen tehneellä viljelijällä, peltoala voidaan liittää sitoumukseen.

2. Sitoumukseen voi liittää eli tukikelpoiseksi voidaan hakea ja hyväksyä peltoala, joka on siirtynyt kyseisen sitoumusvuoden aikana viljelijälle sellaiselta sitoutumattomalta viljelijältä,

- 1) joka tai jonka puoliso on yli 65-vuotias; jos kyseessä on useamman viljelijän yhdessä harjoittama tai yhteisömuodossa harjoitettava maa- tai puutarhatalous edellytetään, että kaikki viljelijät, yhtiömiehet, jäsenet tai osakkaat ovat yli 65-vuotiaita;
- 2) joka on harjoittanut ennen sitoumuksen antavalle viljelijälle tapahtunutta hallinnansiirtoa hallinnassaan olevalla maatilalla maa- tai puutarhataloutta; kotitarveviljelyä ei katsota maa- tai puutarhatalouden harjoittamiseksi;
- 3) joka on itse viljellyt siirtyvää peltoalaa hallinnansiirtoa edeltävänä kasvukautena;
- 4) jolta siirtyvät peltoalat ovat yhteensä enemmän kuin kaksi hehtaaria; ja
- 5) jonka kanssa mahdollisesti tehtävä vuokrasopimus siirtyvistä peltoaloista kattaa vähintään koko sitoumusajan.

Jos kuolinpesä tekee yli 65-vuotiaan viljelijän hallinnassa olleen peltoalan hallinnansiirron sitoumuksen antaneelle viljelijälle, voidaan pellon katsoa tulleen edellä tarkoitettulla tavalla yli 65-vuotiaalta viljelijältä, jos kyseinen viljelijä on kuollut sen sitoumus- tai kalenterivuoden aikana, jona hallinnansiirto on tapahtunut. Kyseisen yli 65-vuotiaan viljelijän tai kuolinpesän osakkaiden on tullut itse viljellä siirtyvää peltoalaa hallinnansiirtoa edeltävänä kasvukautena.

3. Tukikelpoiseksi peltoalaksi ympäristötuessa voidaan hakea ja hyväksyä tukikelvoton peltoala, joka on tullut sitoumuksen antaneen viljelijän hallintaan kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 88 §:ssä tarkoitettussa uusjakosuunnitelmassa päätettyjen tilusten järjestelyjen kautta, jos uusjakosuunnitelma on saanut lainvoiman ja tilukset on otettu haltuun uusjakosuunnitelman mukaisesti. Edellä sanottua

sovelletaan myös vuokramieheen, jos vuokra-alue on kiinteistönmuodostamislain 86 §:n nojalla uusjakosuunnitelman mukaisesti siirretty toiseen paikkaan. Näitä viljelijän hallintaan tulleita tukikelvottomia peltoaloja voidaan kuitenkin hyväksyä tukikelpoiseksi ja tätä kautta sitoumukseen pinta-alaltaan enintään yhtä paljon kuin lainvoimaisen uusjakosuunnitelman mukaan on viljelijän hallinnasta poistunut kohdassa 5.2 ja 5.3 selvitettyjä tukikelpoisia peltoaloja.

15.2. Tukikelvottoman peltoalan liittäminen sitoumukseen

Sitoumukseen voidaan valtion talousarvion määrärahojen rajoissa hakemuksesta liittää ensimmäisen sitoumusvuoden jälkeen toisena ja kolmantena sitoumusvuotena tukikelvottomia peltoaloja, joita ei ole edellisen vuoden tukihakemuksessa ilmoitettu ja hyväksytty tukikelpoiseksi toisen sitoutuneen viljelijän tukihakemuksessa ja jotka eivät ole kohdassa 15.1 tarkoitettuja peltoaloja. Näiden liitettävien alueiden pinta-alan on oltava vähemmän kuin 50 prosenttia viljelijän vertailualasta tai enintään kaksi hehtaaria

Jos pinta-alan lisäys on edellä tarkoitettua suurempi, viljelijä voi antaa uuden ympäristötukisitoumuksen sitoumuskauden aikana vuosittaisen tukihaun yhteydessä valtion talousarvion määrärahojen rajoissa. Jos uutta sitoumusta ei voida antaa, tukikelvottomia peltoaloja on viljeltävä sitoumuksen ehtojen mukaisesti ilman tukea.

15.3. Tukikelpoisen peltoalan poistaminen sitoumuksesta

Tukikelpoisen peltoalan poistaminen ei ole kyseessä sellaisten lohkojen kohdalla, jotka siirtyvät toiselle ympäristötukeen sitoutuneelle viljelijälle.

Viljelijä voi ilmoittaa tukikelpoiksi lohkoiksi hyväksytyjä lohkoja tukikelvottomiksi, poistaa pysyvästi viljelyksestä tai siirtää hallinnastaan viljelijälle, jolla ei ole voimassa olevaa sitoumusta, tai siirtää muuhun kuin viljelykäyttöön seuraavilla ehdoilla:

- 1) vähentyneiden lohkojen pinta-ala voi yhteensä olla sitoumuskauden aikana enintään 20 prosenttia vertailualasta tai enintään viisi hehtaaria (enintään 25 ha:n tiloilla enintään 5 ha ja yli 25 ha:n tiloilla enintään 20 %) ja
- 2) vähimmäispinta-ala on täytettävä koko sitoumuskauden ajan.

Jos viljelijä poistaa tukikelpoisia peltolohkoja hallinnasta tai viljelyksestä siten, että edellä selvitetty ehdot eivät täyty, viljelijältä peritään kaikki kyseisenä sitoumusvuonna ja edeltävinä sitoumusvuosi-

na vähentyneille aloille maksetut tuet. Tukea ei kuitenkaan peritä takaisin niiden lohkojen osalta, jotka ovat siirtyneet toiselle ympäristötukisitoumuksen antaneelle viljelijälle. Jos tukikelpoisen pinta-alan väheneminen johtuu ylivoimaisesta esteestä, takaisinperintää ei tehdä (ks. luku 17 kohta 2).

15.4. Tukikelpoisuuden vaihtaminen

Viljelijä voi hakea tukikelpoisuuden vaihtamista tukikelpoiseksi hyväksytyyn peltoalan ja tukikelvottoman peltoalan välillä. Vaihdeettava tukikelpoinen peltoala on tullut ilmoittaa peruslohkona vuonna 2010. Tukikelpoisuus on vaihdettava pois koko peruslohkolta. Jos vaihdettava ympäristötuesta tukikelpoinen peltoala sijaitsee C1—C4-tukialueella, tukikelpoisuutta ei voi vaihtaa A- tai B-tukialueella sijaitsevalle peltoalalle. Tukikelpoisuutta ei voi vaihtaa, jos vaihdettava peltoala on tilakohtaisesti alle yksi hehtaari. Tukikelpoisuutta ympäristötuesta ei voi vaihtaa peruslohkolta, jota koskee voimassa oleva erityistukisopimus lukuun ottamatta peruslohkoa, jolla on erityistukisopimus lietalannan sijoittamisesta peltoon. Tukikelpoisuuden vaihtaminen ei saa johtaa tukikelpoisen peltoalan kasvamiin. Tukikelpoisuuden vaihtaminen on pysyvä toimenpide. Vaihtamista voidaan hakea vain viljelijän omistuksessa olevien, sitoumuksen antamista edeltävänä tukivuonna pinta-alatukea koskevalla hakemuksella ilmoitettujen peltoalojen välillä. Tukikelpoisuuden vaihtoa on haettava lomakkeella 193 (tarvittaessa myös 102C ja liitekartat) viimeistään 15.6.2011

16. Sitoumuksen siirtäminen

Ympäristötukisitoumus voidaan siirtää, jos sen kohteena olevan maatilan omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan sellaiselle taholle, joka täyttää ympäristötuen saajaa koskevat edellytykset. Sitoumus voidaan siirtää ainoastaan siinä tapauksessa, että sitoumuksen antaja luopuu maatalouden harjoittamisesta elinkeinona. Kotitarveviljelyä varten voidaan jättää alle 0,5 hehtaarin suuruinen peltoala. Jos sitoumuksen kohteena oleva maatila jaetaan perinnönjaon, osituksen tai yhtymän purkautumisen yhteydessä, sitoumus voidaan siirtää maatilan osien omistajille.

Siirtotapauksessa jatkavan viljelijän on noudatettava ympäristötukea koskevaa sitoumusta aiemman viljelijän antaman sitoumuksen jäljellä olevan sitoumusajan.

Ympäristötukea koskeva sitoumus voidaan siirtää edellyttäen, että siirtämistä koskeva kirjallinen hakemus toimitetaan 10 työpäivän kuluessa omistustai hallintaoikeuden siirtymisestä kunnan maaseu-

tuelinkeinoviranomaiselle. Ympäristötuen siirtämistä koskeva hakemus on tehtävä lomakkeella numero 160.

17. Sitoumuksesta luopuminen ja sitoumuksen raukeaminen

Jos viljelijä luopuu kirjallisesti sitoumuksesta ennen sitoumuskauden päättymistä, maksettu tuki peritään takaisin. Maksettua ympäristötukea ei kuitenkaan peritä takaisin seuraavissa tapauksissa:

- 1) Viljelijän sitoumus on ollut voimassa kolme vuotta ja viljelijä luopuu sitoumuksesta koko maatilalan myynnin kautta tai lopettamalla muutoin kokonaan maatalouden harjoittamisen.
- 2) Sitoumuksesta luopumisen syynä on ylivoimainen este. Ylivoimaiseksi esteeksi hyväksytään seuraavat tilanteet:
 - a) viljelijällä on todettu vakava sairaus
 - b) viljelijä siirtyy täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle, osa-aikaeläkkeelle tai varhennetulle vanhuuseläkkeelle
 - c) viljelijällä on todettu maatalouden harjoittamiseen liittyvä ammattitauti
 - d) tukikelpoisen peltoalan hallinta menetetään kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 88 §:ssä tarkoitetun uusjaon yhteydessä tai muusta viljelijän vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevasta syystä, jota ei ole voitu ennakoida sitoumuksen antamishetkellä
 - e) tuensaaja, joka on jo täyttänyt huomattavan osan sitoumuksestaan, luopuu lopullisesti maataloustuotannosta, eikä ole tarkoituksenmukaista, että seuraaja jatkaa sitoumusta
 - f) tuensaajan kuolema
 - g) tuensaajan pitkäaikainen kyvyttömyys harjoittaa ammattiaan
 - h) maatilalla merkittävän osan pakkolunastus, jos kyseinen pakkolunastus ei ollut ennakoitavissa sitoumuksen tekopäivänä
 - i) tilan maihin merkittäväällä tavalla vaikuttava vakava luonnonmullistus
 - j) kotieläintuotantoon tarkoitettujen tilan rakennusten tuhoutuminen onnettomuudessa
 - k) eläinkulikutauti, joka vaikuttaa tuottajan koko karjaan tai osaan siitä.

Hakijan on esitettävä ylivoimaisesta esteestä tyydyttävät todisteet kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Esimerkiksi työkyvyttömyyseläkkeen osalta tällainen on lääkärinlausunto hakijan terveydentilasta.

3) Sitoumuksen antanut viljelijä myy tai vuokraa koko maatilansa sitoumuskauden aikana sellaiselle viljelijälle tai sellaisille viljelijöille, jotka ovat antaneet hallinnansiirtohetkellä voimassaolevan ympä-

ristötukisitoumuksen. Edellä sanottu myynti tai vuokraus voi tapahtua myös ennen kuin kolme vuotta on kulunut sitoumuksen alkamisesta.

Edellä sanotuilla perusteilla luopuva viljelijä voi jättää kotitarveviljelyä varten alle 0,5 ha:n suuruisen peltoalan.

Sitoumuksesta luopumisella tarkoitetaan myös tilannetta, jossa tukeen sitoutunut ei hae vuosittaista maksatusta eikä hakematta jättämisen syynä ole edellä kohdassa 2 tarkoitettu ylivoimainen este. Tällaisessa tapauksessa kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen kuulee hakijaa ennen mahdollista tuen takaisinperintää ja sitoumuksen päättymistä koskevan päätöksen tekemistä.

Viljelijän antama sitoumus raukeaa ja ympäristötuen maksaminen lakkaa, jos viljelijälle on maksettu maatalouden luopumisen tukemisesta annetussa laissa (612/2006) tarkoitettua tukea, eikä sitoumusta ole luvussa 16 tarkoitettulla tavalla siirretty. Raukeamistapauksissa ei maksettua tukea peritä takaisin.

Viljelijän on tehtävä kirjallinen ilmoitus (Lnro 170) sitoumuksesta luopumisesta, viljelyn lopettamisesta sekä siirtymisestä luopumistukijärjestelmään kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä 10 työpäivän kuluessa tapahtuneesta. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen tekee päätöksen viljelijän vapauttamiseksi sitoumuksen noudattamisesta.

Jos hakija luopuu ympäristötukisitoumuksesta kesken sitoumuskauden, hän ei voi antaa uutta ympäristötukisitoumusta ennen kuin sitoumuksen voimaolon päättymisestä (maaseutuelinkeinoviranomaisen päätös sitoumuksesta luopumisesta) on kulunut kaksi vuotta. Jos ohjelmakauden 2000 - 2006 mukainen ympäristötukisitoumus on peruttu, viljelijän antamaa uutta sitoumusta ei voida hyväksyä, jos sitoumuksesta luopuminen tukijärjestelmän ulkopuolelle sulkemisen kautta on vielä voimassa.

18. Tuen saajan ilmoitusvelvollisuus

Tuen saaja on velvollinen antamaan tuen myöntäjälle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksiä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Viljelijän tai tämän oikeudenomistajan on viipymättä ja viimeistään 10 työpäivän kuluessa ilmoitettava tuen myöntäjälle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle sellaisesta tuen saajaa, sitoumusta, maatilaa tai tuettavaa toimintaa koskevasta olosuhteiden muutoksesta, joka saattaa vaikuttaa tuen määrään taikka aiheuttaa tuen takaisinperimisen tai lakkauttamisen. Tässä tarkoitettuja muutoksia ovat

esimerkiksi koko tilan myynti tai vuokraus toiselle viljelijälle tai kotieläintilaa koskeviin ehtoihin sitoutuneella tilalla kotieläintuotannon lopettaminen tai eläinmäärän laskeminen alle 0,4 eläinyksikön tukikelpoista peltohehtaaria kohti tai alle 25 eläinyksikön.

19. Asiakirjojen säilyttäminen

Ympäristötuen ehtoihin liittyvät asiakirjat, muistiinpanot ja todistukset on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan sitoumuskauden päättymisestä.

20. Valvonta ja seuraamukset

Viljelijän on annettava vuosittain pinta-alatukia koskevan hakemuksen yhteydessä luvussa 1 todetulle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle maaja metsätalousministeriön ja Maaseutuviraston määrittämät tiedot ja selvitykset.

Tukea valvovilla viranomaisilla on oikeus tehdä tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvonnassa tarvittavia, tuen saajiin kohdistuvia tarkastuksia.

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle kaikki tukeen liittyvät asiakirjat ja muutoinakin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa tuen saajan kotieläinrakennukset, eläimet, viljelmät ja muut tuen kohteena olevat alueet, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset. Tarkastuksessa tulee kuitenkin ottaa huomioon kotirauha.

Tukea voidaan alentaa tai tuki voidaan jättää maksamatta, jos Euroopan yhteisön lainsäädäntö tätä edellyttää tai jos viljelijä on jättänyt noudattamatta sitoumukseen perustuvia tuen ehtoja. Tehtävän vähennyksen määrään vaikuttavat tuen ehtoja koskevan laiminlyönnin vakavuus, laajuus sekä kesto.

Jos noudattamatta jättäminen johtuu tahallisista sääntöjenvastaisuuksista, viljelijä suljetaan ympäristötuen ulkopuolelle kyseisen ja seuraavan vuoden ajaksi.

Jos hakija on saanut tukea perusteettomasti tai enemmän kuin hänelle olisi voitu myöntää, voi tuen myöntänyt viranomaislainen päättää perusteettomasti tai liikaa myönnetyn määrän takaisin perimisestä.

Virheellisesti tai perusteetta maksettu tuki peritään takaisin, jos tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet, viljelijä ei ole noudattanut tuen ehtoja tai hän on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olen-

naisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen, tuen saaja kieltäytyy avustamasta tarkastuksessa tai Euroopan yhteisön lainsäädäntö tätä edellyttää.

Jos tuen saajalta peritään takaisin perusteettomasti tai liikaa myönnetty määrä, voidaan takaisin perittäväälle määrälle määrätä korkoa kuuden prosentin vuotuisen koron mukaan. Korko lasketaan sen ajan perusteella, joka kuluu maksun ja joko palautuksen tai viljelijälle myöhemmin maksettavan tuen vähennyksen välillä.

Sitoumus voidaan jättää hyväksymättä tai tuki myöntämättä, jos tuen saamiseksi olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta.

21. Tuen julkisuus

Ympäristötukea koskevat tiedot ovat julkisia, jotka saavat asianomaiselta viranomaiselta pyynnöstä. EU edellyttää lisäksi, että jäsenvaltion on julkaistava hakupalvelussa tiedot tuensaajalle Euroopan maatalouden tukirahastosta ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta maksetuista tuisista. Hakupalvelussa ei toistaiseksi julkaista yksityishenkilöiden tietoja.

LIITE 1

PUUTARHAKASVIEN RYHMÄT 1 JA 2 SEKÄ ERÄÄT SIEMENMAUSTEKASVIT

Puutarhakasvien ryhmä 1

Puutarhakasvien ryhmään 1 luetaan ne kasvulohkot, joilla kasvatetaan koristekasveja, vihanneksia, siemenmausteita, mauste- ja lääkekasveja. Koristekasveilla tarkoitetaan tässä yksi- ja monivuotisia avomaalla leikko- ja kuivakukiksi viljeltyjä koristekasveja. Vihanneksiin luetaan myös muun muassa tilli, persilja ja piparjuuri sekä monivuotiset vihannekset kuten maa-artisokka, raparperi ja parsas. Mauste- tai lääkekasveihin voidaan lukea muun muassa basilika, etelänarnikki, helokki, iisoppi, kamomilasaunio, kangasajuruoho, kehäkukka, keltakatkerok, kesäkynteli, kissanminttu, koiruoho, korianteri, kultapiisku, liperi, maraljuuri, maurinmalva, maustekirveli, maustemeirami, mintut, mäkikuisma, särämäkuisma, mäkimeirami, niittyhumala, nokkonen, ei kuitenkaan kuitunokkonen, punahattu, purasruoho, rakuuna, ratamot, reunuspäivänkakkara, rohtoraunioyrtti, rohtosormustinkukka, rohtovirmajuuri, ryytisalvia, saksankirveli, siänkärsämö, sitruunamelissa, takiaiset, timjami, tuoksuampiaisyrtti, ukontulikukka, rohtotulikukka, unikko, öljyunikko, villasormustinkukka, väinönputki, yrtti-iiso ja lääkepaju. Lääkepajun viljelystä edellytetään sopimusta lääketehaan kanssa.

LIITE 2

TÄYDENTÄVIEN EHTOJEN LAKISÄÄTEISET HOITOVAATIMUKSET

Tässä esitetyt säädökset voivat muuttua. Viljelijä sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevia säädöksiä.

Täydentävät ehdot

Neuvoston asetus (EY) N:o 73/2009 (luku 1, liitteet II ja III)

Komission asetus (EY) N:o 1122/2009 (3 ja 4 artikla)

Ympäristöä koskeva lainsäädäntö

Lintudirektiivi 79/409/ETY 3 artiklan 1 kohta, 2 kohdan b alakohta, 4 artiklan 1, 2 ja 4 kohta sekä 5 artiklan a, b ja d alakohta

Pohjavesidirektiivi 80/68/ETY 4 ja 5 artikla

Puhdistamolietedirektiivi 86/278/ETY 3 artikla

Nitraattidirektiivi 91/676/ETY 4 ja 5 artikla

Luontodirektiivi 92/43/ETY 6 artikla ja 13 artiklan 1 kohdan a alakohta

Kansallinen lainsäädäntö

Puutarhakasvien ryhmä 2

Puutarhakasvien ryhmään 2 luetaan ne kasvulohkot, joilla kasvatetaan marja- ja hedelmäkasveja sekä taimitarhakasveja. Hedelmä- ja marjakasveihin luetaan muun muassa omena, luumu, kriikuna, kirsikka, päärynä, makea pihlajanmarja, mansikka, mustaherukka, punaherukka, valkoherukka, viherherukka, karviainen, vadelma, mesivadelma, mustavattukka, mesimarja ja jalomaarain, tyrni, pensasmustikka, marja-aronia, ruusu ruusunmarjojen tuotantoon, ruusukvitteni, tuomipihlaja, puolukka, karpalo ja lakka. Taimitarhakasveilla tarkoitetaan monivuotisten koristekasvien eli perennoiden, pensaiden ja puiden sekä marja- ja hedelmäkasvien taimituotantoa, johon luetaan myös katu- tai puistopuu- viljelykset. Taimitarhakasveihin luetaan myös pelolla kasvatettavat monivuotiset puut ja pensaas, joista korjataan ammattimaisesti vuosittain leikkohavuja tai leikkovihreää. Taimitarhaviljelyalaan kuuluu myös pistokkaiden ja astiataimien tuotanto kasvulohkoilla katteiden alla, esimerkiksi kevyissä muovihuoneissa.

Eräät siemenmaustekasvit

Eräiden siemenmaustekasvien ryhmään luetaan ne kasvulohkot, joilla kasvatetaan kuminaa tai sinappia.

Valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000)

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

Lannoitevalmistelaki (539/2006 5 § (4 mom.))

Maa- ja metsätalousministeriön asetus lannoitevalmisteista (12/07) 2 § ja 4 § (raskasmetallit)

Valtioneuvoston päätös puhdistamolietteen käytöstä maanviljelyksessä (282/1994)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Metsästyslaki (615/1993)

Eläinten merkintää ja rekisteröintiä koskeva lainsäädäntö

Neuvoston direktiivi 2008/71/EY sikojen tunnistamisesta ja rekisteröinnistä (3, 4 ja 5 artikla)

Neuvoston asetus (EY) N:o 21/2004 lammas- ja vuohieläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän käyttöönottoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 ja direktiivien 92/102/ETY ja 64/432/ETY muuttamisesta (3, 4 ja 5 artikla)

Komission asetus (EY) N:o 911/2004 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1760/2000 täytäntöönpanosta korvamerkkien, passien ja tilarekisterin osalta (6 ja 8 artikla)

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1760/2000 nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän käyttöönottamisesta sekä naudanlihan ja naudanlihatuotteiden pakollisesta merkitsemisestä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 820/97 kumoamisesta (4 ja 7 artikla) Komission asetus (EY) N:o 504/2008 neuvoston direktiivien 90/426/ETY täytäntöönpanosta hevoseläinten tunnistusmenetelmien osalta.

Kansallinen lainsäädäntö

Laki 238/2010 eläintunnistusjärjestelmästä
MMMa 1391/2006 nautaeläinten merkitsemisestä ja rekisteröinnistä
MMMa 1296/2001 sikojen merkitsemisestä ja rekisteröinnistä
MMMa 469/2005 lammas- ja vuohieläinten merkitsemisestä ja rekisteröinnistä

Kasvinsuojeluaineita koskeva lainsäädäntö

Neuvoston direktiivi 91/414/ETY kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta (3 artikla)

Kansallinen lainsäädäntö

Laki kasvinsuojeluaineista (1259/2006)

Kasvinsuojeluaineisiin liittyvät läheisesti seuraavat säädökset:

- * kemikaalilaki (744/1989) ja sen soveltamisalaan kuuluvat EU-asetukset REACH (EY) 1907/2006 ja CLP (EY) 1272/2008 (kasvinsuojeluaineen käyttöturvallisuustiedote ja muu tiedottaminen toimitusketjussa, mahdolliset kemikaalirajoitukset, kemikaalin luokitus, merkinnät ja pakkaaminen)
- * EU:n CLP-asetuksen rinnalla 1.6.2015 asti sosiaali- ja terveysministeriön asetus 807/2001 (varoitusetiketin varoitusmerkki sekä vaaraa ja turvallisuustoimenpiteitä osoittavat lausekkeet) sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetus 430/2001 (vaarallisen kemikaalin päällyksen turvasuljin ja näkövammaisille tarkoitettu vaaratunnus)
- * laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)
- jätelaki 1072/1993

- Työsuojeluun liittyvä lainsäädäntö

Rehuja koskeva lainsäädäntö

Yleinen elintarvikeasetus 178/2002 (15 artikla, rehujen turvallisuus; 17 (1) artikla, vastuut: rehut täyttävät lainsäädännön vaatimukset; 18 artikla, jäljitettävyys; 20 artikla, rehualan toimijoiden vastuu rehujen turvallisuudesta)

EY-säädöstä 178/2002 sovellettaessa noudatettava EY-lainsäädäntö:
Rehuhygieniasetus 183/2005
Sivutuoteasetus 1069/2009
Asetus muuntogeenisten organismien jäljitettävyyydestä ja merkitsemisestä (1830/2003)
Lisäaineasetus 1831/2003
Asetus rehujen markkinoille saattamisesta ja käytöstä 767/2009 (sovelletaan 1.9.2010 alkaen)

Kansallinen lainsäädäntö

Rehulaki 86/2008
MMMp 41/1999 rehuseoksista
MMMp 40/1999 rehuaineista
MMMa 10/08 haitallisista aineista, tuotteista ja eliöistä rehuissa.
MMMa 43/05 rehun lisäaineista
MMMa 712/2008 rehualan toiminnanharjoittamisesta
MMMa 60/05 eläinten ruokintaan käytettävistä tuotteista
MMMa 273/2004 EU:n ulkopuolisista maista tuotavista sivutuotteista (mm. eläinperäiset rehut ja -rehuraaka-aineet sekä heinä ja olki)

TSE-asetus 999/2001 (7 artikla, lihaluujauhon käyttökielto ja kalajauhon rajoitettu käyttö)

Maidontuotantotilojen hygieniää koskeva täydentävien ehtojen lainsäädäntö

Yleinen elintarvikeasetus 178/2002 (14 artikla, elintarvikkeiden turvallisuus; 17 (1) artikla, vastuut: elintarvikkeet täyttävät lainsäädännön vaatimukset; 18 artikla, jäljitettävyys)

EY-säädöstä 178/2002 sovellettaessa noudatettava EY-lainsäädäntö:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004 elintarvikehygieniasta
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004 eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä

Kansallinen lainsäädäntö

Elintarvikelaki 23/2006
MMMa 134/2006 alkutuotannolle elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi asetettavista vaatimuksista

Tuotantoeläimiltä kiellettyjä aineita ja vieraita aineita koskeva lainsäädäntö

Neuvoston direktiivi 96/22 (3, 4, 5 ja 7 artiklat, hormonikielto)

Kansallinen lainsäädäntö

MMMa 866/2008 EU:n ulkopuolisista maista tuotavista eräistä elävistä eläimistä sekä niiden alkioista ja sukusoluista
MMMa 468/2006 EU:n ulkopuolisista maista tuotavien hevoseläinten eläintautivaatimuksista
MMMa eräiden lääkeaineiden käytön kieltämisestä tai rajoittamisesta eläimille (847/2008)

Yleinen elintarvikeasetus 178/2002 (14 artikla, elintarvikkeiden turvallisuus)

Kansallinen lainsäädäntö

Elintarvikelaki (23/2006)
Laki eläinten lääkitsemisestä (617/1997)
MMMa 6/EEO/2008 lääkkeiden käytöstä ja luovutuksesta eläinlääkinnässä
MMMa 13/EEO/2000 tuotantoeläinten lääkityksestä pidettävästä kirjanpidosta
MMMa 1/EEO/2007 vieraita aineista eläimistä saatavissa elintarvikkeissa

Siipikarjan salmonellavalvontaa koskeva lainsäädäntö

Yleinen elintarvike-asetus 178/2002 (14 ja 17 artiklat, elintarvikkeiden turvallisuus)

EY-säädöstä 178/2002 sovellettaessa noudatettava EY-lainsäädäntö:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2160/2003 salmonellan ja muiden tiettyjen elintarvikkeiden kautta tarttuvien tiettyjen zoonoosien aiheuttajien valvonnasta

Kansallinen lainsäädäntö

MMMa 1172/2009 kanojen salmonellavalvontaohjelmasta

MMMa 1173/2009 broilereiden ja kalkkunoiden salmonellavalvontaohjelmasta

MMMa 867/2008 EU:n ulkopuolisista maista tuotavasta siipikarjasta ja muista linnuista sekä niiden siitosmunista 1320/2007

Eläntautien ilmoittamista koskeva lainsäädäntö

TSE-asetus 999/2001 (11, 12, ja 13 artiklat)

Neuvoston direktiivi 85/511/ETY (artikla 3)

Neuvoston direktiivi 92/119/ETY (artikla 3)

Neuvoston direktiivi 2000/75/EY (artikla 3)

Kansallinen lainsäädäntö

Eläintautilaki 55/80

MMMa 6/EEO/2007 nautojen BSE-taudin vastustamisesta

MMMa 32/EEO/2006 lampaiden ja vuohien TSE-tautien vastustamisesta

MMMa 7/EEO/2004 suu- ja sorkkatautia koskevan yhteisön lainsäädännön täytäntöönpanosta

MMMp 1346/EEO/1995 vastustettavista eläintaudeista ja eläntautien ilmoittamisesta

Sisämarkkinakaupan ja tuonnin TSE -ehtoja koskeva lainsäädäntö

TSE-asetus 999/2001 (15 artikla)

Komission asetus (EY) N:o 546/2006

Kansallinen lainsäädäntö

MMMp 1578/1994 eräiden tuotantoeläinten sekä niiden alkioiden ja sulusolujen eläntautivaatimuksista Euroopan yhteisön sisämarkkinoilla

MMMa 977/2006 Eläntautien vastustamiseksi suoritettavat tarkastukset Euroopan yhteisön sisämarkkinoilla

MMMa 866/2008 Euroopan yhteisön ulkopuolisista maista tuotavista eräistä elävistä eläimistä sekä niiden alkioista ja sulusoluista

MMMa 273/2004 EU:n ulkopuolisista maista tuotavista sivutuotteista

Eläinten hyvinvointia koskeva lainsäädäntö

Neuvoston direktiivi 91/629/ETY vasikoiden suojelun vähimmäisvaatimuksista (3 ja 4 artiklat)

Neuvoston direktiivi 91/630/ETY sikojen suojelun vähimmäisvaatimuksista (3 ja 4 (1) artiklat)

Neuvoston direktiivi 98/58/EY tuotantoeläinten suojelusta (4 artikla)

Kansallinen lainsäädäntö

Eläinsuojelulaki 247/1996

Eläinsuojeluasetus 396/1996

MMMa 14/EEO/2002 sikojen pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMa 1/EEO/2002 kalkkunoiden pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMa 10/EEO/2000 kanojen pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 3/EEO/1999 biisonien tarhaamiselle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 16/EEO/1999 turkiseläinten pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 30/EEO/1999 ankkujen, myskisorsat mukaan luettuina, ja hanhien pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 14/EEO/1998 hevosten pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 4/EEO/1997 lampaiden pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 5/EEO/1997 vuohien pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 11/EEO/1997 peurojen tarhaamiselle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 14/EEO/1997 nautojen pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 22/EEO/1997 strutsieläinten pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

HYVÄN MAATALOUDEN JA YMPÄRISTÖN VAATIMUKSET

Maa- ja metsätalousministeriön asetus täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vähimmäisvaatimuksista (189/2009 muutoksineen).

Tässä esitetyt vaatimukset voivat muuttua. Viljelijä sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassaolevia vaatimuksia.

Maaperän suojeleminen eroosiolta

Vesistöjen ja valtaojien varsilla oleville peltolohkoille on jätettävä vähintään 60 senttimetrin levyinen, muokkaamaton piennar, jolle ei levitetä lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita. Piennarta ei tarvitse jättää, jos

- 1) pellon ja uoman välillä on metsää, tonttimaata, tiealuetta tai muuta aluetta vähintään keskimäärin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse pellolle;
- 2) pellon ja uoman välillä on aina vähintään keskimäärin 10 metriä pensaikkoo, jouto- tai kitumaata tai vastaavaa eikä vesi tulvankaan aikana nouse pellolle; tai
- 3) pelto sijaitsee tulvapenkereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois esimerkiksi pumppaamalla.

Hoidetut viljelemättömät pellot on pidettävä pääsääntöisesti kasvipeitteisinä tai sängin peittäminä ja niiden kasvusto on uusittava tarvittaessa. I ja II-luokan pohjavesialueilla hoidettujen viljelemättömien peltolohkojen on oltava kasvipeitteisiä. Kasvipeitteisyysvaatimuksesta voidaan kuitenkin poiketa erityisistä syistä, esimerkiksi silloin, kun pellon viljelykuntoa parannetaan torjumalla vaikeasti hävitettäviä rikkakasveja tai tekemällä lyhytaikaisia kunnostustoimenpiteitä. Erityisistä syistä pientareilla voidaan sallia myös rikkakasvien pesäketorjunta rikkakasvihävitteillä. Lyhytaikaisia kunnostustoimenpiteitä voivat olla esimerkiksi salaojitus, kalkitus sekä valtaojien kaivu ja perkaus. Kasvipeitteisyysvaatimuksesta voidaan poiketa vain lyhytaikaisen kunnostustoimenpiteen edellyttämässä laajuudessa. Hoidetun viljelemättömän pellon kasvipeitteisyysvaatimuksesta ei ole mahdollista poiketa, jos kyseessä on ensimmäistä kertaa viljelykäyttöön otettava lohko.

Kasvipeitteisyysvaatimuksesta voidaan poiketa vain edellisessä kappaleessa kerrotuissa tapauksissa. Jos loholla ei ole ennestään kylvettyä nurmea, nurmikasvusto on kylvettävä 30 päivään kesäkuuta mennessä siten, että käytetään riittävää määrää nurmi- tai heinäkavien siementä. Nurmikasvien siemenseoksessa voi olla mukana myös niittykasvien siemeniä. I- ja II-luokan pohjavesialueilla perustettavan uuden hoidetun viljelemättömän pellon siemenseoksen painosta enintään 20 prosenttia voi olla typensitojakasvin siementä. Typensitojakasveilla tarkoitetaan apiloita, virnoja, sinimailasta, vuohenhernettä mesiköitä ja muita vastaavia kasveja. Viljelijän on pyynnöstä osoitettava siemenseoksen sisältö. Hoidetulla viljelemättömällä pellolla voidaan kasvattaa myös riista-, maisema- ja niittykasveja sekä näiden kasvien seoksia.

Hoidettu viljelemätön pelto voi olla avokesantoa vain tämän luvun toisessa kappaleessa tarkoitettujen erityisten syitten perusteella.

Säнкikesannon on oltava edellisen tai sitä vanhemman kasvukauden viljan, öljykasvien, kuitukasvien tai siemenmausteiden sängin peittämää ja muokkaamatonta. Valtaojien tai valtaojaa suurempien vesiuomien varsilla, tulvanalaisilla alueilla taikka talousvesikaivojen ympärillä sijaitsevien hoidettujen viljelemättömien peltolohkojen on oltava säнкikesantoa, jos ne eivät ole kasvipeitteisiä. Kasvipeitteisyysvaatimuksesta voidaan poiketa tämän luvun toisessa kappaleessa tarkoitettujen erityisten syitten perusteella, joten vain niissä tapauksissa pelto voi olla avokesantoa.

Viljelyn pellon hoito

Viljellyllä pellolla tarkoitetaan kasvien tuotantoa varten viljeltyä peltoa, jota viljellään hyvän maatalouskäytännön mukaisesti paikkakunnan olosuhteet huomioon ottaen. Viljelty pelto on muokattava, lannoitettava ja kylvettävä tai istutettava tarkoituksenmukaisella tavalla niin, että on mahdollista saada aikaan tasainen itäminen ja kasvusto. Viljeltävien kasvilajien ja -lajikkeiden on oltava alueelle soveltuvia. Kylvö tai istutus on tehtävä viimeistään 30. päivänä kesäkuuta. Jos on kyse alempana luetelluista puutarhakasveista¹⁾, joita ei kylvetä edellä mainittuun päivämäärään mennessä, lohkolle on kylvettävä esikasvi viimeistään 30. päivänä kesäkuuta. Jos lohkolle istutetaan salaattikasveja, kiinankaalia, kukkakaalia tai parsakaalia, esikasvia ei tarvitse kylvää. Viljelytapaan kuuluu myös kasvinsuojelusta huolehtiminen, mikä voi tapahtua kasvinvuorotuksen avulla, mekaanisesti, biologisesti tai kemiallisesti. Viljelijän on pyrittävä korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottamiseen. Jos pellolta ei korjata satoa, pellon tuottamasta kasvustosta on tarvittaessa huolehdittava niin, että pellolle on myös seuraavana vuonna mahdollista perustaa kasvusto.

¹⁾ **Puutarhakasvit** Puutarhakasveihin luetaan tässä ne kasvulohkot, joilla kasvatetaan koristekasveja, vihanneksia, siemenmausteita, mauste- ja lääkekasveja. Koristekasveilla tarkoitetaan tässä yksi- ja monivuotisia avomaalla leikko- ja kuivakukiksi viljeltyjä koristekasveja. Vihanneksiin luetaan myös muun muassa tilli, persilja ja piparjuuri sekä monivuotiset vihannekset kuten maaartisokka, raparperi ja parsaa. Siemenmausteisiin luetaan muun muassa korianteri, kumina ja sinapit. Mauste- tai lääkekasveihin voidaan lukea muun muassa basilika, etelänarnikki, helokki, iisoppi, kamomillasaunio, kangasajuruoho, kehäkukka, keltakatkerokko, kesäkynteli, kissanminttu, koiruoho, kultapiisku, liperi, maraljuuri, maurinmalva, maustekirveli, maustemeirami, mintut, mäki-kuisma, särmäkuisma, mäkimeirami, niittyhumala, nokkonen, ei kuitenkaan kuitunokkonen, punahattu, purasruoho, rakuuna, ratamot, reunuspäivänkakkara, rohtoraunioyrtti, rohtosormustinkukka, rohtovirmajuuri, ryytialvia, saksankirveli, siänkärsämö, sitruunamelissa, takiaiset, timjami, tuoksuampiaisyrtti, ukontulikukka, rohtotulikukka, unikko, öljyunikko, villasormustinkukka, väinönputki, yrtti-iiso ja lääkepaju. Lääkepajun viljelystä edellytetään sopimusta lääketehaan kanssa.

Viljelykierto

Maatilalla on oltava vähintään kahta eri viljelykasvia tai kahta muuta maatalousmaan hoito- tai käyttömuotoa. Viljelykiertovaatimuksen täyttää myös yksi viljelykasvi, jos maatilalla on lisäksi yksi muu maatalousmaan hoito- tai käyttömuoto. Molempia viljelykasveja tai maatalousmaan hoito- tai käyttömuotoja on oltava yhtenäinen ala, jonka koko on vähintään 0,05 ha. Ne alat, jotka ovat kasvinvuorottelun takia jonakin vuonna toisen maatalon hallinnassa, voidaan ottaa huomioon alaa pääsääntöisesti hallitsevan maatalon viljelykiertovaatimuksen täyttymistä arvioitaessa. Hoito- tai käyttömuodoksi ei hyväksytä viljelemätöntä tai tilapäisesti viljelemätöntä alaa.

Viljelykiertovaatimus ei koske kasvihuonealoja eikä maatiloja, joilla on käytössään ainoastaan nurmikasvien tai pitkäikäisten viljelykasvien alaa tai joiden kaikkea maatalousmaata koskee luonnonhaittakorvauksista ja maatalouden ympäristötuista vuosina 2007-2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (366/2007) 40, 51 tai 54c §:ssä tarkoitettu erityistukisopimus. Näitä erityistukisopimuksia ovat suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito, luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistäminen sekä turvelpeltojen pitkäaikainen nurmiviljely. Pitkäikäisiin viljelykasveihin luetaan hedelmä ja marjakasvit sekä niiden taimitarhat (omena, päärynä, luumu, kirsikka, pihlaja marjantuotantoon, viinirypäle, muut hedelmät, mansikka, mesimarja, puolukka, karpalo, lakka, herukat, karviainen, pensasmustikka, vadelma, mesivadelma, tyrni, marjaronia, muut marjakasvit) sekä näiden taimitarhat, koristekasvit (vähintään 5-vuotiaat, joista kerätään jatkuvaa satoa avomaalta), leikkovihreä ja leikkohavut (vähintään 5-vuotiaat), punontatarkoitukseen kasvatettavat koristepajut (5-20-vuotiaat), lyhytkiertoiset energiapuut (vähintään 7-vuotiaat) ja pellolla olevat metsäpuiden taimitarhat ja pellolla olevat pysyvien kasvien taimitarhat (vähintään 5-vuotiaat).

Hoidetun viljelemättömän pellon hoito

Hoidettu viljelemätön pelto on säilytettävä sellaisessa kunnossa, ettei sen käyttö maataloudellisiin tarkoituksiin vaarannu. Hoidettuja viljelemättömiä pelloja saa hyödyntää taloudellisesti. Hoidettuja viljelemättömiä pelloja ovat luonnonhoitopellot ja vapaacheitot kesannot.

Luonnonhoitopelloja on hoidettava siten kuin siitä säädetään maatalouden ympäristötuen perus- ja lisätoimenpiteistä ja maatalouden ympäristötuen erityistuista annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (503/2007) 2 luvussa. Luonnonhoitopeltojen hoidosta kerrotaan myös ympäristötuen sitomusehtojen luvussa 11.2.

Monivuotista viherkesantoa voidaan lannoittaa ainoastaan perustamisen yhteydessä ottaen huomioon mitä lannoittamisesta on säädetty valtioneuvoston asetuksessa maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000) Luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain (1440/2006) 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua sitoumuksen tehneiden viljelijöiden on lisäksi otettava huomioon mitä lannoittamisesta on määrätty sitomusehdoissa. Yksivuotisen viherkesannon, sänkikesannon ja avokesannon lannoittaminen on kielletty.

Viherkesannot sekä tarvittaessa avo- ja sänkikesannot, on niitettävä kerran kasvukauden aikana 31 päivään elokuuta mennessä. Niitovelvoitetta ei sovelleta peltoihin, jotka on kylvetty yksivuotisella riistakasviseoksella riistan talviruokintatarkoituksessa. Luonnonhoitopellot, jotka ovat monivuotisia nurmipeltoja, on niitettävä vähintään kerran kolmessa vuodessa, mutta kuitenkin aina, kun rikkakasvien leviämisen estäminen sitä edellyttää. Edellä mainittuja kesantopelloja on myös hoidettava niittämällä, muokkaamalla, kasvinsuojeluaineilla tai muulla vastavalla tavalla siten, että rikkakasvien leviäminen estyy. Niiton ajankohdassa ja toteutuksessa on otettava huomioon rikkakasvien torjunnan onnistumisen lisäksi luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden suojelu. Viherkesannon laidunnus on sallittu, jos pellon pinta säilyy heinä- ja nurmipeitteisenä. Kesantopellon kasvuston päättäminen voidaan tehdä kemiallisesti tai mekaanisesti 1 päivästä syyskuuta alkaen. Kasvusto voidaan päättää edellä mainittua ajankohtaa aiemmin, jos kesantopellolle kylvetään nurmikasveja tai syksyllä kylvettäviä tai istutettavia kasveja. Kesantopellon muokkaus ja lannoitus on tällöin ajoitettava kylvön yhteyteen.

Niitovelvoitetta ei sovelleta ruokohelven viljelyssä, jos hoidetun viljelemättömän pellon taloudellinen hyödyntäminen edellyttää sadonkorjuuta kasvukautta seuraavan vuoden kevättalvella tai jos on kyse kyseisenä vuonna perustetusta kasvustosta.

Maaperän kunnosta ja ympäristöstä huolehtiminen

Pellolla olevan oljen polttoa on vältettävä. Oljen poltto on sallittu ainoastaan, jos se on välttämätöntä kylvön onnistumisen, hukkakauran ja muiden rikkakasvien, kasvitautien tai tuholaisen torjunnan kannalta.

Märillä pelloilla ja erityisesti hoidetuilla viljelemättömillä peltolohkoilla on vältettävä raskailla koneilla ajoa maaperän tiivistymisen ehkäisemiseksi.

Hukkakauran leviämisen estäminen

Hukkakauran saastuttamalla peruslohkolla on huolehdittava hukkakauran torjunnasta joko kemiallisesti, mekaanisesti, kitkemällä tai muilla toimenpiteillä hukkakauran torjunnasta annetun lain (185/2002) mukaisesti. Toimivaltaisen viranomaisen antamaa hukkakauran torjuntaohjetta tai torjuntasuunnitelmaa on noudatettava.

Maisemapiirteiden säilyttäminen

Neuvoston tilatukiasetuksen (EY) N:o 73/2009 liitteessä III tarkoitettujen peltoympäristön maisemapiirteiden säilyttämiseksi tilatukiominaisuudeltaan peltoa olevan peruslohkon sisällä, peruslohkon pientareella tai toisiinsa rajoittuvien peruslohkojen välisellä alueella enintään 0,2 hehtaarin alalla kasvavat puuryhmät ja yksittäiset puut, jotka on suojeltu luonnonsojeluain (1096/1996) 29 § 1 momentin 9 kohdan perusteella, on säilytettävä. Lisäksi on säilytettävä peruslohkon sisällä, peruslohkon pientareella tai toisiinsa rajoittuvien peruslohkojen välisellä alueella olevat enintään 0,2 hehtaarin suuruiset luonnonsojeluain 23 ja 26 §:ssä tarkoitettut luonnonmuistomerkit.

Kastelu

Kasteluveden käytössä on noudatettava vesilain (264/1961) 9 luvussa tarkoitettua lupamenettelyä.

Pysyvän laitumen hoito

Pysyvällä laitumella tarkoitetaan maata, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen joko luonnollisesti tai viljelemällä, ja joka ei ole kuulunut viiteen vuoteen tai yli viiteen vuoteen tilan viljelykiertoon.

Jos lohkoja, jotka on ilmoitettu pysyväksi laitumeksi, ei laidunneta, ne on säilytettävä avoimena niittämällä. Niiton ajankohdassa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden suojeleminen. Sellaisilta lohkon osilta, joita ei voida niittää, on raivattava vesakko ja puiden taimet tarvittaessa. Viljelijä voi hyödyntää niittojätteen halutessaan. Niittojätettä ei kuitenkaan ole välttämättä korjattava pois laitumelta. Pysyvällä laitumella ei ole eläinten laiduntamisvaatimusta, eikä sen tarvitse olla aidattu alue. Pysyvän laitumen laidunnus on toteutettava siten, ettei maaperän eroosiota synny ja maanpinta säilyy kasvipeitteisenä.

Taulukko 1. Viljan, öljykasvien ja palkokasvien typpilannoituksen enimmäismäärät (kg/ha/v)
Perustoimenpide: Peltokasvien lannoitus

Kasvi / saavutettu satotaso kg	Etelä- ja Keski-Suomi			Pohjois-Suomi		
	Savi- ja hiesumaat	Karkeat kivennäismaat	Eloperäiset maat	Savi- ja hiesumaat	Karkeat kivennäismaat	Eloperäiset maat
VILJAT						
Ohra ja kaura 4 000 kg	100	90	60	90	80	60
Kevätvehnä 4 000 kg	120	110	70	100	90	70
Ohra/kaura/vehnä seosvilja 4 000 kg	100	90	60	90	80	60
Syysruis syksyllä	30	30	20	30	30	20
Syysruis keväällä 3 000 kg	100	90	40	60	60	40
Kevätruis 3 000 kg	90	80	50			
Syysvehnä, ruis- vehnä ja speltti- vehnä syksyllä	30	30	20	30	30	20
Syysvehnä, ruis- vehnä ja speltti- vehnä keväällä 4 000 kg	120	110	50	100	90	50
Muut viljat ja nii- den seokset 4 000 kg	90	80	50	80	70	50
ÖLJY- JA TEOL- LISUUS-KASVIT						
Syysrypsi ja syys- rapsi syksyllä	30	30	20	30	30	20
Kevätrypsi, kevät- rapsi, syysrypsi, syysrapsi ja ruis- tankio keväällä 1 750 kg	110	100	60	100	90	60
Pellavat, maissi, öljyhamppu, au- ringonkukka	90	80	50	70	70	50
PALKOKASVIT						
Herne, härkäpapu, makea lupiini	45	45	30	45	45	30

Taulukko 2. Saavutettuun satotasoon liittyvä satotasokorjaus (kg/ha/v)

Syyskylvöisillä kasveilla lisätyppeä ei saa antaa kylvövuoden syksyllä.

Kasvi	Saavutettu satotaso	Lisätyyppi kg/ha/v
Ohra, kaura, kevätvehnä, syysvehnä, ruisvehnä, spelttivehänä, muut viljat ja niiden seokset	4 500 kg	+ 10
	5 000 kg	+ 20
	5 500 kg	+ 30
Syysruis, kevätruus	3 500 kg	+ 10
	4 000 kg	+ 20
	4 500 kg	+ 30
	2 000 kg	+ 10
Kevättrypsi, kevätrapsi, syysrypsi, syysrapsi ja ruistankio	2 250 kg	+ 20
	2 500 kg	+ 30

Taulukko 3. Nurmien ja muiden kasvien typpilannoituksen enimmäismäärät (kg/ha/v)

	Levitysaika	Etelä- ja Keski-Suomi			Pohjois-Suomi		
		Savi- ja hiesumaat	Karkeat kivennäismaat	Eloperäiset maat	Savi- ja hiesumaat	Karkeat kivennäismaat	Eloperäiset maat
Nurmet							
Monivuotiset nurmet, yksivuotinen raiheinä, vihantavilja ja raiheinä tai muu nurmikasvi	Korjattaessa kaksi satoa	200	200	160	200	200	160
	Korjattaessa kolme tai useampia satoja	240	230	190	230	230	190
Laidun: Moni- tai yksivuotiset laidunnurmet		200	200	170	170	170	150
Vihantavilja, kokovilja	Kevätlevitys	120	100	90	100	90	80
Kokovilja: syys-vehnä ja ruisvehnä	Syksyllä	30	30	20			
	Keväällä	140	130	70			
Muut nurmikasvustot		120	100	90	100	90	80
Nurmen perustaminen							
Perustaminen keväällä							
Perustaminen suojakasvin kanssa	Korkeintaan kasvilajikohtaisen taulukon (1) typpimäärä suojakasville						
Perustaminen ilman suojakasia	Kevätlevitys	80	80	70	80	80	70
	2. levitys	30	30	30	30	30	30
Perustaminen kesällä	Perustamisvaiheessa	60	60	50	60	60	40
Perustaminen syksyllä	Syyslevitys 10.9. mennessä	30	30	30	30	30	30
Luonnonhoitopellon, viherlannoitusnurmen ja monivuotisen viherkesannon perustaminen		50	50	40	50	50	40
Siemennurmet	Kevätlevitys	110	110	60	90	80	40
Ruokohelpi energia-käyttöön							
Perustamisvuonna	Kevätlevitys	60	60	40	60	50	40
Satovuosina		90	80	60	80	80	60
Mukula- ja juurikasvit							
Sokerijuurikas	Kevätlevitys	140	140	120			
Peruna							
Tärkkelysperuna, satotaso 35 tn/ha	Kevätlevitys	105	105	70	105	105	70
Tärkkelysperuna, satotaso 40 tn/ha		120	120	80	120	120	80
Varhaisperuna	Kevätlevitys	60	60	60	60	60	60
Varhaisperuna + kerääjäkasvi	Kevätlevitys	80	80	80	80	80	80
Muu peruna, satotaso 35 tn/ha	Kevätlevitys	85	85	60	85	85	60
Muu peruna, satotaso 40 tn/ha		100	100	70	100	100	70

Muut peltokasvit		110	100	60	100	90	60
-------------------------	--	-----	-----	----	-----	----	----

Taulukko 4. Fosforilannoituksen enimmäismäärät (kg/ha/v) viljavuusluokan perusteella

Kasvi	Viljavuusluokka						
	Huono	Huononlainen	Välttävä	Tyydyttävä	Hyvä	Korkea	Arveluttavan korkea
Ruis, vehnä, öljykasvit, palkokasvit	32	24	20	12	8	-	-
Ohra	34	26	22	14	10	-	-
Kaura, nurmikasvien siemenviljely	28	20	16	8	4	-	-
Ohra/kaura/vehnä seosvilja	31	23	19	11	7	-	-
Kokoviljasäilörehu	40	32	24	16	12	-	-
Nurmen perustaminen suojakasvin kanssaviljaan	52	44	36	28	20	-	-
Nurmen perustaminen: keväällä ilman suoja- kasvi viljaa, kesällä tai syksyllä	36	32	28	24	15		
Nurmi keväällä ennen kesäperustamista	16	12	8	4	-	-	-
Yksivuotiset rehunurmet	40	32	24	16	12	-	-
Monivuotinen nurmi							
- laidun	32	24	16	8	-	-	-
- muut rehunurmet	40	32	24	16	8	-	-
Peruna	70	70	70	55	35	20	-
Sokerijuurikas	63	63	60	43	26	14	-
Kuitupellava	32	24	20	12	8	-	-
Ruokohelpi, perustamisvuonna	50	40	30	20	10	-	-
Ruokohelpi, satovuonna	30	20	15	10	5	-	-
Luonnonhoitopellon, viherlannoitusnurmen ja monivuotisen viherkesannon perustaminen	28	20	16	8	4	-	-
Muut kasvit	30	20	15	10	5	-	-

Satotasokorjausta ei saa tehdä, jos taulukossa ei ole fosforille arvoa.

Taulukko 5. Taimitarhakasvien, marjojen, hedelmäkavien ja avomaanvihannesten tyypilannoituksen enimmäismäärät (kg/ha/v) maalajin ja multavuuden perusteella

	Savi- ja hiesumaat				Hiekka-, hieta- ja moreenimaat				Multa- ja turvemaa
	Vähä- multainen	Multava	Runsas- multainen	Erittäin runsas- multainen	Vähä- multainen	Multava	Runsas- multainen	Erittäin Runsas- multainen	
Taimitarhakasvit									
Perustamisvaihe	140	140	120	120	140	140	120	120	100
Vuotuislannoitus	120	120	100	100	120	120	100	100	90
Mansikka¹⁾, vadelma, mustaherukka									
Perustamisvaihe	50	50	30	30	35	35	20	20	15
Vuotuislannoitus	70	70	60	50	60	55	45	40	30
Muut marjat									
Perustamisvaihe	60	50	40	30	50	40	30	20	20
Vuotuislannoitus	90	85	80	70	80	75	65	50	40
Hedelmät²⁾									
Perustamisvaihe	65	60	45	30	50	40	30	20	20
Vuotuislannoitus	125	100	75	60	100	80	70	60	50
Kerä-, ruusu- ja kukkakaali, lanttu, purjo, avomaankurkku	240				230				230
Muut sipulikasvit	120				110				100
Muut kaalit	175				160				130
Porkkana ja muut juurekset	180				170				160
Palkokasvit	55				50				40
Kerä- ja lehtisalaatit	130				120				100
Muut vihannekset ja yrtit	160				140				125
Siemenmausteet ja muut kasvit	90				80				50

¹⁾ Jos mansikkakasvusto perustetaan ns. satotaimista, voidaan perustamisvaiheen tyypilannoitusta lisätä 50 %.

²⁾ Jos omenatarhassa on nurmikate, voidaan perustamisvaiheen tyypimäärää lisätä 20-50 kg/ha.

Taulukko 6. Tihkukastellun mansikan tyypilannoituksen enimmäismäärät (kg/ha/v) satotason ja maalajin multavuuden perusteella

Multavuus	Mansikan satotaso tn/ha			
	5	10	20	30
Vähämultainen maa	50	60	80	100
Runsasmultainen maa	45	55	75	95
Erittäin runsasmultainen maa ja turvemaa	40	50	75	95

Taulukko 7. Taimitarhakasvien, marjojen, hedelmäkavien ja avomaanvihannesten fosforilannoituksen enimmäismäärät (kg/ha/v) viljavuusluokan perusteella

	Viljavuusluokka						
	Huono	Huonon- lainen	Välttävä	Tyydyt- tävä	Hyvä	Korkea	Arveluttavan korkea
Taimitarhakasvit¹⁾	90	80	70	60	40	20	-
Mansikka, vadelma, mustaherukka							
Perustamisvaihe	70	60	50	40	25	10	-
Vuotuislannoitus	40	35	30	25	20	10	-
Muut marjat							
Perustamisvaihe	80	70	60	50	30	15	-
Vuotuislannoitus	50	40	35	30	25	15	-
Hedelmät							
Perustamisvaihe	90	80	70	60	40	25	-
Vuotuislannoitus	45	40	35	30	20	10	-
Kaalit, sipulit	110	110	80	60	50	30	10
Juurekset	100	100	75	55	35	30	10
Varastoporkkana	100	100	75	55	40	30	20
Palkokasvit	50	50	35	25	20	15	10
Muut vihannekset	100	100	60	50	40	30	10
Yrtit ja siemenmausteet	32	24	20	12	8	-	-
Muut kasvit	32	24	20	12	8	-	-

¹⁾ Fosforilannoituksen ylärajat astiataimille:

Peruslannos 165 g/m³, pitkävaikutteinen lannos ja täydennyslannos 250 g/m³

Taulukko 8. Viljelykasvien typpilannoituksen enimmäismäärät (kg/ha/v) vähennetyn lannoituksen lisätoimenpiteessä

	Etelä- ja Keski-Suomi			Pohjois-Suomi		
	Savi- ja hie- sumaat	Karkeat kivennäismaat	Eloperäi- set maat	Savi- ja hie- sumaat	Karkeat kivennäismaat	Eloperäi- set maat
Viljat						
Ohra, kaura	90	80	50	80	70	50
Kevätvehnä	110	100	60	90	80	60
Syysruis syksyllä	20	20	20	20	20	20
Syysruis keväällä	90	80	40	50	50	40
Kevätruis	80	70	40			
Syysvehnä, ruisvehnä ja spelttvehnä syksyllä	20	20	20	20	20	20
Syysvehnä, ruisvehnä ja spelttvehnä keväällä	110	100	40	90	80	40
Muut viljat	80	70	40	70	60	40
Öljy- ja teollisuuskasvit						
Syysrypsi, syysrapsi syksyllä	20	20	20	20	20	20
Kevätrypsi, kevätrapsi ja ruistankio sekä syysrypsi ja syysrapsi keväällä	100	90	70	90	80	70
Muut öljy- ja teollisuuskasvit	80	70	40	60	60	40
Palkokasvit						
Herne, härkäpapu ja makea lupiini	40	40	25	40	40	25
Mukula- ja juurikasvit						
Sokerijuurikas	120	120	100			
Tärkkelysperuna	80	80	65	80	80	65
Varhaisperuna	50	50	50	50	50	50
Muu peruna	60	60	45	60	60	45
Nurmet						
Säilörehu	180	180	150	180	180	150
Kuivaheinä	90	90	60	90	90	60
Kuivaheinän lisätyppi, jos odelma korjataan	60	60	40	60	60	40
Laidun	150	150	100	140	140	100
Muut nurmikasvustot	110	90	80	90	80	70
Siemennurmet	100	100	50	80	70	40
Muut kasvit	80	70	40	70	60	40